

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 10 centów. — Biuro Redakcji i Administracji ulica Czarnieckiego 1. 8. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty. — Telefonu redakcji nr. 88.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ćwierćroczni i miesięczni za dopłatą pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miesiąca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji, w Paryżu wyłącznie agencja pana Adama, Rue des St. Peres 81.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył wydać następujące Najwyższe pisma odręczne:

Kochany hrabio Kalnokyi!

Postanowiłem zwołać załączonem w odpisie Mojem pismem odręcznym Delegację, wybrać się mającą przez Radę państwa, na mocy ustawy z dnia 21 grudnia 1867 na rok 1890, oraz Delegację, przez Sejm węgierski w myśl art. XII ustawy z roku 1867, dla traktowania spraw wspólnych na rok 1890 wysłać się mającą, na dzień 4 czerwca bież. roku do Budapesztu i polecam Panu zarządzić, co potrzeba, celem wniesienia przedłożeń.

Wiedeń, dnia 11 maja 1890 r.

Franciszek Józef w. r.

Kalnoky w. r.

Kochany hr. Taaffe!

Widzę się spowodowanym zwołać Delegację, wybrać się mającą przez Radę państwa, na mocy ustawy z d. 21 grudnia 1867, na rok 1890, oraz Delegację, przez Sejm węgierski w myśl artykułu XII ustawy z r. 1867, dla traktowania spraw wspólnych na rok 1890, wysłać się mającą, na dzień 4 czerwca b. r. do Budapesztu, celem podjęcia czynności, ustawą zastrzeżonych ich zakresowi działania.

Poruczając równocześnie Moim Ministerstwu dla spraw wspólnych wniesienie przedłożeń konstytucyjnych, polecam Panu

zarządzić co potrzeba, celem zwołania członków Delegacji.

Wiedeń, dnia 11 maja 1890 r.

Franciszek Józef, w. r.

Taaffe w. r.

Kochany hr. Szapáry!

Widzę się spowodowanym zwołać Delegację, przez Sejm węgierski w myśl art. XII ustawy z r. 1867 dla traktowania spraw wspólnych na r. 1890 wysłać się mającą, oraz Delegację, wybrać się mającą na rok 1890 przez Radę państwa w myśl ustawy z 21 grudnia 1867 r., na dzień 4 czerwca b. r. do Wiednia, celem podjęcia czynności, ustawą zastrzeżonych ich zakresowi działania.

Poruczając równocześnie Moim Ministerstwu dla spraw wspólnych wniesienie przedłożeń konstytucyjnych, polecam Panu zarządzić, co potrzeba, celem wysłania Delegacji Sejmu węgierskiego i zwołania członków Delegacji.

Wiedeń, dnia 11 maja 1890 r.

Franciszek Józef w. r.

Hrabia Juliusz Szapáry w. r.

Minister wyznań i oświecenia zamianował suplenta nauki religii w seminarium nauczycielskiem w Rzeszowie, ks. Wawrzyńca Piłszaka, rzeczywistym katechetą tegoż zakładu.

C. k. krajowa Dyrekcja skarbu we Lwowie zamianowała w etacie c. k. zarządców salinarnych w Galicji i na Bukowinie: zarządcą salinarnym i naczelnikiem zarządu w IX klasie rangi c. k. zarządcę gór- i hu-

tniczego Michała Fryta; c. k. zarządcą górniczym i hutniczym w IX klasie rangi c. k. hutmistrza Emila Macha; zawiadowcą materiałów w X klasie rangi c. k. górniczego Stanisława Tarchalskiego; górniczym w X klasie rangi c. k. zawiadowcą materiałów Aleksandra Müllera; gór- i hutmistrzem w X klasie rangi c. k. asystenta salinarnego Walentego Mazurkiewicza; asystentem salinarnym w XI klasie rangi c. k. elewa górniczego Zygmunta Hejdę.

Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła asystenta pocztowego Karola Polaśka z Krakowa do Lwowa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 14 maja.

Walka we Włoszech prowadzona przeciw gabinetowi Crispiego nie przedstawiała się dotychczas groźnie i do ostatniej chwili nie miała nawet tych pozorów. Opozycja radykalna pozbawiona była sympatii, nie chciały się z nią łączyć, nie chciały jej nawet wyzyskać żywo umiarkowane. Stanowisko gabinetu było zupełnie zabezpieczone aż do ostatniego starcia w senacie o projekt ustawy co do fundacji pobożnych. Od tej chwili zaszło przeobrażenie. Ci w Izbie deputowanych, którzy nie chcieli wystąpić jawnie, obecnie, osmieleni postawą senatu w kwe-

styj zasadniczej, przyjęli zatarg ten z radością, która nie wroży nic pomyslnego, jeżeli gabinet zechce się upierać. Antagonistom Izby nie idzie tak szczerze o rzecz samą, jak senatowi, ale postanowili z sytuacji korzystać. Senatowi natomiast przyznaje słuszność opinia publiczna. Obecnie po wyjaśnieniu szczegółów widać, że senat nie był bynajmniej zaślepiony i że robił co do ustawy jak największe ustępstwa. Na jedno tylko zgodzić się nie chciał, mianowicie, ażeby te fundusze, które przeznaczone zostały wyłącznie na cele wyznaniowe, przelane zostały do ogólnych funduszy, przechodzących pod kontrolę państwa. Zresztą nie robił senat nawet zastrzeżeń co do wykluczenia od administracji osób stanu duchownego.

Gdy więc, jak donoszą z Rzymu, szczegóły te zostały rozgłoszone, uległa opinia publiczna zmianie, i nikt, lub mało kto, ośmielał się bronić gabinetu. Przybyły do tego jeszcze inne okoliczności, niemiłe gabinetowi, rzucające pozory koteryjności. Mianowicie w ciągu ostatnich posiedzeń w Izbie skonstatowano, iż ministerstwo handlu wyplaciło 2½ miliona lirów nad przeciętną cenę targową pośrednikowi, dostarczającemu tytoń. Obwiniono przytem ministerstwo, iż stało się to dlatego, ponieważ dostawca, pan Adriano Lenzi, jest jednym z mistrzów łoży wolno-mularskiej. Równocześnie zaś podają ze źródła wiarygodnego wiadomość, iż król Humbert przeciwny jest rozwiązaniu Izby, i dlatego groźbę tę

Listy artystyczno-literackie z Warszawy.

Z teatrów warszawskich. — Teatr Wielki. — Żywy Posąg. — Panna Wisnowska w rolach dramatycznych. — Teatr Mały. — Jasińczyka i Kosiakiewicza krotkochwila. — Zmniejszenie się prasy warszawskiej. — Zawieszenie „Kłósów”. — „Tygodnik Powszechny”. — Powody tego zjawiska.

„Bezrobocie” teatralne nie ustało dotąd. „Bezrobocie”, bo choć teatry nasze nie próżnują, nie wystawiają przecież nic nowego.

Dwie nowości, z których jedna oryginalna („Don Juan” hr. Rzewuskiego) i jedna odgrzana, obca (Żywy Posąg” autora włoskiego) przez cały sezon zimowy, to trochę za mało na teatr pierwszorządny, to więcej, niż mało, to tyle, co nie.

I „Komedia francuska” nie miała tego roku dużo premier, ale pierwszy teatr Francji powtarza każdej zimy, w braku dalszych dzieł nowych, cały repertuar klasyczny, spełnia więc zadania prawdziwego przybytku sztuki.

Tak samo teatry innych stolic: Wiednia, Berlina, Londynu i t. d.

Kampanię zimową warszawskiego teatru Wielkiego zakończył „Żywy Posąg”, melodramat, wydobyty z ręki teatralnych chyba tylko dla głównej roli kobiecej, bo innego powodu trudno się domyślić.

Wystawia się dzieła autorów zagranicznych albo wtedy, gdy odznaczają się niepospolitą wartością, albo gdy wykwitły z geniuszu pisarzy rozgłośnego imienia. Słabszy utwór: Dumasa, Sardou, Augiera, Ibsena, Wilbrandta i innych, nie obciąża rachunku dyrektorów i reżyserów, „firmowi” bowiem odpowiadają za siebie.

O p. Cicconi'm, autorze „Żywego Posągu”, nie wielu zapewne słyszało, a ile wart ten dramat możemy się przekonać.

Hrabia di Santa Rosa, pan młody i bogaty, obrzydził sobie kłamstwo pieniędzy. Przekonawszy się, że go kobiety obdarzają miłością dla jego majątku i pozycji towarzyskiej, postanowił zabawić się w ubożego sycynerza, aby się dowiedzieć, czy nie znajduje się ktoś, coby go dla niego samego umiłował.

Hrabia nie szuka długo. Przywiązuje się do niego jakaś szwaczka, którą poznaje przypadkiem, ale szczęście trwa krótko. Biedna Marya, zniszczona nadmierną pracą, umiera, a hrabia, nieutulony w żalu, udaje się do Ameryki.

Dzieje się to w pierwszym „obrazie”, w rodzaju prologu, który zastępuje ekspozycję. Właściwy dramat rozpoczyna się w obrazie drugim.

Hrabia zostawił w kraju przyjaciela, adwokata Davisa, który myśli nad tem, jakby dobrowolnego banitę ściągnąć napowrót do Włoch. Prawnik, wesołego życia zwolennik, odkrywa między baletnicami żywy portret zmarłej Maryi.

Panna Noëmi Keller, kobieta luźnych wyobrażeń moralnych i luźniejszego jeszcze życia, przypomina do tego stopnia nieboszczkę, że posiada nie tylko jej postać, ruchy, twarz, ale nawet głos. Za pomocą tego podobieństwa chce Davis wyleczyć przyjaciela.

Hrabia wraca rzeczywiście na wiadomość o dziwnym zjawisku. Zbliżenie się dwóch głównych postaci dramatu odbywa się na balu maskowym wśród pustych śmiechów bezczelnego półświatka.

W dalszym ciągu dzieje się to samo, co znamy już z „Marion Delorme”, z „Damy Kamelowej” i z wielu innych dramatów i powieści francuskich: ulicznica rozkochuje się w człowieku czystym.

Hrabia wynajął sobie Noëmi jako „Żywy Posąg”, aby na nią patrzeć. Przypominie sobie tylko chciał zmarłą kochanie; nie więcej. Noëmi spełnia czynność modelu obrazu, za co wolno jej rozporządzać kiesze-

nią dziwaka bez ograniczonego rachunku. Co ci na myśl przyjdzie: powozy, pałace, brylanty, stroje i biesiady, — zapłacę za kilka godzin pozowania.

Ale wczorajsza bachantka nie korzysta z hojności magnata, bo nie jego dostatków pożąda, jeno serca. Rozmiłowała się naprawdę, rozplonęła namiętnością nieklamana, a takie ognie „oczyszczają” podług recepty autorów krajów gorętszych. Z wesołej baletnicy robi się smutna, rozpaczająca dziewczyna, bo hrabia nie okazuje ochoty do zaspokojenia jej pragnień.

Dramat Cicconi'ego kończy się pojedynkiem między hr. di Santa Rosa a dawnym kochankiem Noëmi. Autor nie rozwiązuje założeń.

Powyzsze streszczenie nie świadczy o pomysłowości p. Cicconi'ego, a wykonanie nie zadawalnia nawet pobłażliwej krytyki. Zamiast czynności dramatycznej, która się odbywa za kulisami, widzimy na scenie tylko jej gotowe rezultaty, czyli, że w dramacie braknie dramatu, pochodzący akcji lub rozwoju charakterów.

Dla czego więc wystawiono „Żywy Posąg”? Chyba tylko dla roli Noëmi, która nadaje się rzeczywiście do popisu dla aktorki.

W pierwszym obrazie śmierć, w drugim bal maskowy z wybuchami cynizmu i bezczelności, w trzecim rodząca się miłość, w czwartym rozpaczliwe skargi, w piątym znów lampartka w ogródku restauracyjnym, w szóstym cmentarz, rozpuszczone włosy, szloch, modlitwa. Ileż tu sposobności do okazania różnorodnego talentu wykonawczego i do... przebiegania się coraz to efektywniejszego?

Teatr warszawski posiada dwie młode siły dramatyczne, pannę Marcello do dramatów mieszczańskich i pannę Noëmi do dzieł tragicznych w szerszym, szlachetniejszym stylu. Jedną z nich powinna być odtworzyć Noëmi, a tymczasem dostała się rola pannie Wisnowskiej.

Panna Wisnowska, dziś primadonna komedii warszawskiej bezsprzecznie w tym

kierunku uzdolniona. Jakknie od pewnego czasu sławy „dramatycznej”. Jest to głód fałszywy, bo komu los odmówił nawet zewnętrznych warunków, jako to: głosu i szerokiego giestu, nie powinien się brać do roli, niemożliwych bez siły i odpowiednich ruchów. Dlaczego wdierać się na cudze terytory, kiedy można na swoim własnym pracować z pożytkiem i chlubą? Na brak powodzenia panna Wisnowska skarżyć się nie potrzebuje. Wdzięczni widzowie zarzucają ją dosłownie kwiatami i wieńcami w formie najrozmaitszej.

Ale któż odgadłby kiedy ambicje główki niewieściej? Luce, aniżeli podyktowane przez logikę męską.

P. Cicconi napisał niezawodnie swój melodramat dla jakiejś aktorki, co powtarza się w czasach obecnych coraz częściej. Wszakże i Sardou, tworząc „Toskę”, miał na myśli tylko Sarę Bernhardt.

Sztuka, istniejąca dla jednej roli, nie może przetrwać wykonawczyni owej roli. Co Niemcy nazywają *eine Rolle auf den Leib schreiben*, jest chorobliwym wytworem naszych czasów przemysłowych, owocem prostej spekulacji kupieckiej, demoralizującej dziś zarówno jobberów giełdowych, jak wszelkich wirtuozów.

Aktorom zdaje się, że teatr istnieje jedynie dla nich; zapominają, iż tabakierzy robiono zawsze dla nosów, a nie odwrotnie. Nie oni są nosem, panem sceny, lecz autorem.

Warszawski teatr Mały, przybytek lekkiej, podkasanej muzy operetkowej i nie mądrej farsy, raj półświatka, paniczów i filistrów, przeniósł się już na ulicę Królewską, na rezydencję letnią. Debiutowali w nim na wstępie dwaj nowi wodewilscy polscy, autorowie krotkochwili „Komedia do spółki”.

Wacław Jasińczyk-Karczewski i Wincenty Kosiakiewicz nie są nowicyzami na polu pisarskim. Pierwszy ma po za sobą dramat („Lenę”), uwieńczony powodzeniem, powtarzany stale w Warszawie i garść dobrych nowell, drugi wydał cały szereg szki-

musiał pan Crispi cofnąć. W sferach decydujących miano zwrócić uwagę prezesa gabinetu, że wybory rozpisane pod hasłem zniesienia fundacyj pobożnych, wywołałyby najsmutniejsze następstwa, gdyż agitację antyklerykalną. Otóż tego nie życzy sobie dwór królewski, jakkolwiek z ubolewaniem widzi, że wybory pod hasłem kwestyj finansowych i ekonomicznych, mogą być przyczyną zachwiania i upadku gabinetu. Obecnie zapewniamy, że pan Crispi oprzeć się jeszcze może tylko na umiarkowano-liberalnych, jak Rudini, Bonghi i inni, i z nimi też rozpoczął prezes gabinetu rokowania na wszelki wypadek.

Krajowa Rada szkolna.

C. k. krajowa Rada szkolna odbyła posiedzenie 5 b. m., na którym załatwiono następujące sprawy: Przeniesiono Jana Reichelta, nauczyciela szkoły ludowej w Jezierzanach (pow. Borszczów) ze względu służbowych na inną posadę.

Przeształcono 1 klasową szkołę ludową w Ustrzykach dolnych (pow. Lisko) na 2 klasową.

Zorganizowano szkoły ludowe w Radocynie (pow. Gorlice), w Gajach wyżnych i Kropiwniku starym (pow. Drohobycz).

Przyjęto do wiadomości reskrypt Ministerstwa wyznań i oświecenia, przyznający VIII rangę profesorom: Damianowi Hładkiewiczowi i dr. Julianowi Celewiczowi z gimnazjum akademickiego we Lwowie, dr. Danielowi Ludkiewiczowi i Mikołajowi Sywulakowi z gimnazjum Ilgo we Lwowie, Michałowi Służewskiemu, dr. Przemysławowi Niementowskiemu Franciszkowi Próchnickiemu, Edwardowi Fidererowi, dr. Ludwikowi Kubali i Wiktorowi Kłakowi z gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie, Franciszkowi Hosiowskiemu, Marianowi Łomnickiemu, Piotrowi Parylakowi i Stanisławowi Piątkiewiczowi z gimnazjum IVgo we Lwowie; dr. Augustowi Sokołowskiemu z gimnazjum św. Anny w Krakowie, Leonowi Dembowskemu ze szkoły realnej w Krakowie, Janowi Pawlicy z gimnazjum w Wadowicach, Ludwikowi Małeckiemu z gimnazjum w Nowym Sączu, Janowi Kornickiemu, Franciszkowi Haburze i Wincentemu Maziarowskiemu z gimnazjum w Tarnowie, ks. Franciszkowi Wojnarowi, Józefowi Dzieńkowskiemu i Romualdowi Babinowi ze szkoły średniej w Jarosławiu, Maksymilianowi Krynickiemu z gimnazjum w Samborze, Gabryelowi Berkieszczukowi z gimnazjum w Brodach, Romanowi

Spitzerowi z gimnazjum w Brzeżanach, Emerykowi Turczyńskiemu z gimnazjum w Kołomyi, Antoniemu Kwiatkowskiemu z gimnazjum w Stryju, Antoniemu Pazdrowskiemu z gimnazjum w Drohobyczu.

Załatwiono sprawozdanie krajowego inspektora szkół z lustracji wydziałowej szkoły w Sokalu i c. k. Seminarium nauczycielskiego żeńskiego w Krakowie.

Rada Państwa.

(CCCCIX posiedzenie Izby poselskiej).

† Wiedeń, 12 maja. (Korespondencya Gazety Lwowskiej.)

Wiceprezes Chlumecky zagaja posiedzenie o godz. 10 min. 15.

Izba nieco liczniej zgromadzona.

Na ławie rządowej wszysej członkowie gabinetu z wyjątkiem barona Pražaka i hrabiego Welsersheimba.

Oreddie z prezydium gabinetu zawiadamia o zwołaniu Delegacji na dzień 4-go czerwca do Pesztu.

Poseł Fischer wnosi interpelację do Ministra obrony krajowej w sprawie dostawy mąki, owsa, siana i słoniny wprost przez dolno-austriackie młyny i rolników dla obozu letniego w Bruck nad Litawą.

Wice-prezes Chlumecky, na prośbę przewodniczącego komisji budżetowej, wzywa członków tejże komisji, aby pilniej uczęszczali na posiedzenia jej. Tak np. dziś, przed posiedzeniem Izby, komisja budżetowa miała załatwić pewien bardzo pilny projekt, a sprawozdawca nie stawiał się. (Słuchajcie! słuchajcie!) Przewodniczący komisji wzywa przeto aby ściśle spełniano obowiązki. (Brawo! brawo!)

W dalszym ciągu szczegółowej dyskusji budżetowej, mianowicie nad tytułem centralnego kierownictwa Ministerstwa sprawiedliwości, poseł Zucker, w bardzo długiej mowie, zwalcza pozaparlamentarne krytyki projektu nowego kodeksu karnego, a następnie zwraca się przeciw młodoczeskim zarzutom, czynionym tak zwanej ugodzie czesko-niemieckiej i posłowi Riegerowi. (Wice-prezes: Zwracają moją uwagę, że pan poseł odbiega od rzeczy. — Żywe protesty z ław staro-czeskich.) Mowca utrzymuje, że owa uroda pozostaje w ścisłym związku z etatem Ministerstwa sprawiedliwości, i rozbiiera punktacje o Radzie kultury krajowej, o szkołach średnich, o szkołach ludowych dla mniejszości narodowych po gminach, o Izbach handlowych; a nakoniec mówi o pożądanym powrocie Niemców do sejmku czeskiego. (Hucne brawa z ław staro-czeskich.)

Pos. Jacques wystawia szlachetne usiłowania i wniosły zmysł sprawiedliwości

męża, który dziś stoi na czele Ministerstwa sprawiedliwości. Okoliczność, że mowca należał do obozu opozycyjnego, nie przeszkadza mu uznać tych przysług w panu Ministrze i wynurzyć nadzieję, że imię pana Ministra powiązane będzie z trwałą reformą ustaw sądowniczych. Właśnie chwila dzisiejsza byłaby sposobna do przeprowadzenia reformy, gdy zbliżyły się do siebie dwa wielkie stronnictwa Izby. Mowca przypomina, że już w mowie od Tronu nagłą sprawą nazwana była reforma procedury cywilnej i kodeksu karnego. Prawda, że projekt nowego kodeksu karnego spotyka się z przeciwnictwem poza parlamentem (n. p. także prezydenta wyższego sądu krajowego w Gradcu, p. Wäsera), ale pochodzi to z nieznamomości stwierdzonego przez umięjętność faktu, że kardynalne pojęcia o prawie karnem coraz bardziej się kosmopolityzują, tak że powstaje już myśl stworzenia jednego kodeksu karnego dla światła. Mowca nalega, aby projekt nowego kodeksu karnego stanął na porządku dziennym zaraz na początku jesiennego okresu sesyj, aby jako gotowa ustawa mogła wejść w życie z wiosną roku 1891. Dalej rozwodzi się o konieczności nowej procedury cywilnej, a wraz z nią nowej organizacji sądowniczej. Dalej wzywa pana Ministra, aby stanowczo występował przeciw antisemityzmowi. Nakoniec zwraca się przeciw tworzeniu nowych i powiększaniu dawnych fideikomisów, bo te zaabsorbują posiadłość włościańską i zapędzą włościąn w proletaryat i w objęcia socyalizmu. (Hucne brawa z lewicy.)

Tu zabiera głos Minister sprawiedliwości hr. Schönborn, którego mowę podajemy poniżej.

Pos. Wošnjak wywodzi żale na upośledzenie Słoweńców w obsadzeniu posad sędziowskich w Styryi; powtarza tylokrotnie już powtarzane skargi na wrogi Słoweńcom sąd kolegiálny w Celi; omawia niedostatki urzędów więziennych i zaleca utworzyć kolonie karne na wyspach Adryatyku.

Pos. Scharschmied pod wrażeniem pełnych znaczenia słów pana Ministra sprawiedliwości wolałby zrzec się głosu, ale mowa Zucker'a zniewala go wypowiedzieć imieniem Niemców czeskie swoje zdanie o jego wywodach w sprawie tak zwanej urody. Przedewszystkiem jednak na gorącą odezwę pana Ministra do patriotyzmu i politycznego rozumu obu narodów w Czechach odpowiada, że u Niemców odezwa ta z pewnością znajdzie odgłos. Pos. Zucker zwalczał rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3 lutego r. b.; właściwie jednak zacałował punktacje urody. Rozporządzenie to bowiem jest wykonaniem jednej z tych punktacj, a kto nie chce wykonania, ten i samej urody nie chce. Pos. Zucker dopatrzył się w rozporządzeniu tem nawet sprzeczności z konstytucją; na ten zarzut dość już odpowiedział pan Minister. Prostu nieszczęśliwy jest pomysł wytoczenia w sejmie czeskim

kwestyi językowej, prawdopodobnie po wniesieniu projektów odnoszących się do urody. Kwestya ta jak była matką wszystkich wad, tak wytoczeniem jej na nowo z pewnością nie wyświadczy się przysługi pokojowi narodowemu w Czechach. Zresztą kwestya językowa nie będzie rozwiązana w sejmie czeskim, bo należy do Rady państwa; Niemcy nie nalegają tylko na załatwienie swego wniosku językowego, skoro ugodą czesko-niemiecką zastrzeżona jest rewizya rozporządzenia językowego z r. 1880. Mowca wynurza nakoniec nadzieję, że Czesi spokojnie rozważą stan rzeczy i że w Czechach rzeczywiście nastanie pokój. W poczuciu przyczynienia się do pokoju Niemcy czescy obeszła znow sejm czeski. (Hucne brawa z lewicy.)

Tu zabiera głos pos. Piniński, którego mowę w całości podamy po mowie pana Ministra.

Pos. Bareuther ubolewa, że pan Minister nie wspominał ani słowem o zniesieniu „objektywki“ co do dzienników.

Specyalny sprawozdawca komisji pos. Madeyski oprócz zreasumowania dyskusji, wypowiada nowe pomysły o urządzeniach sądowych i sądowiczo-legislacyjnych, z uwzględnieniem potrzeb Galicji. Mowę tę podamy później w całości.

Poczem tytuł centralnego kierownictwa Ministerstwa sprawiedliwości przyjęto.

Następuje tytuł wydatków na najwyższy Trybunał.

Pos. Vaszaty zarzuca Ministerstwu i najwyższemu Trybunałowi, że nie spełniają obowiązku nadzorczego nad sądami, co do używania języka czeskiego, który w Czechach i na Śląsku w mniejszem jest poszanowaniu niż u sądów w Wiedniu, Dreźnie i Paryżu, gdzie z Czechami spisują przy pomocy tłumacza protokół czeski. Co więcej, najwyższy Trybunał sam łamie przepisy językowe, wydając wyroki po niemiecku w sprawach, które w niższych instancjach toczyły się po czesku. Dla tego mowca uważa utworzenie senatu czeskiego przy najwyższym Trybunał za konieczność. Dalej zwalcza rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3 lutego jako degradujące język czeski i oświadcza nakoniec, że próżne będą wysiłki Austrii co do wzbicia się w potęgę, dopóki nie zawrze pokoju z narodem czeskim. (Oklaski z ław młodoczeskiej.)

Na tem przerwano obrady.

Koniec posiedzenia o godz. 6 1/2.

Następnie jutro.

Mowa JE. Ministra sprawiedliwości hr. Schönborna,

wyłoszona w dyskusji nad etatem swojego wydziału rządowego, brzmi w przekładzie ze stenogramu jak następuje:

Panowie! Zabierając głos w dyskusji dzisiejszej, muszę z góry przed-

ców i obrazków. Obydwaj należą do utalentowanych najmłodszego pokolenia.

Mimo to nie wytrzymała ich „Komedia do wspólni“ próby teatralnej. Napisana po literacku dobrze, zajmująca w czytaniu, nie bawi, wcielona w żywe postacie.

Nowy to dowód, że technika znaczy w farsie prawie wszystko. Dramat, a nawet komedia charakterów (nie sytuacji) może chociażby trochę nudzić. Komedy poważne ocali zawsze albo poezya albo psychologia.

Ale krotoczwila powinna przedewszystkiem bawić, pobudzać muskuły śmieszne do ciągłego ruchu, nie dopuścić zmysłu krytycznego do zastanawiania się nad błahością pomysłu i karykaturalnością charakterów.

Tak działają Bisson, Valabrègue i inni majstrowie francuscy, w tym kierunku nie naśladowani przez żadną narodowość z powodzeniem.

Farsa leży widocznie w usposobieniu tylko Gallów. Śmiesznośćka Niemca, Anglika bawi rzadko, a i u nas nie ma dotąd prawdziwego wodewilisty, choć jesteśmy rodzajem umysłowości bliżsi Paryżowi od „poważnych“ Germanów.

Wcale nie zły pomysł obmyślił Jasieńczyk z Kosiakiewiczem.

Jakiemuś filistrowi małomiejkiemu, mydlarzowi Pachnidłowskiemu, zachiewa się stawy autorskiej. Powiedzieli sobie, że posiada talent pisarski, więc postanowili wzbogacić literaturę polską nową komedią.

Dowcipny kuzynek, który wie, że wujaszek nie ma wyobrażenia o teatrze polskim, podsuwa spóźnionemu geniuszowi „Śluby panińskie“ Fredry. Pachnidłowski przepisuje starego mistrza — ztąd powstają różne *qui pro quibus* — rzecz wydaje się na końcu, a... publiczność nie śmieje się. Brak zaś pustego wesela, szerokiego, bezmyślnego śmiechu na przedstawieniu farsy, to śmierć dla dzieła, to to samo, co dramat bez scen wzruszających.

Autorowie polscy chcieli napisać farsę... rozumniejszą od francuskich, logiczniejszą, przyzwoitszą, a przekonali się, że krotoczwila

nie może być ani zbyt rozumna, logiczna, ani zanadto urękawiczkowana. Pominęli w wykonaniu, zaznaczając je za ledwo, właśnie te sytuacje i efekta, któreby wywarły śmiech sali, a które się im trywialnymi wydawały. Ztąd niepowodzenie sceniczne utworu, robiącego w czytaniu bardzo dobre wrażenie.

W lipcu b. r., za kilka tygodni, prestatje wychodzić w Warszawie jedna z dwóch największych ilustracji polskich. P. Lewental zamyka „Kłosy“, dobiegające właśnie dwudziestego piątego roku istnienia.

„Kłosy“ nabył kiedyś p. Lewental od dwóch młodych wydawców, którzy nie posiadali zupełnie zmysłu praktycznego. Z czem wydawcy-literaci nie umieli sobie poradzić, to stało się podstawą milionowej fortuny, gdy dostało się w ręce zręcznego przedsiębiorcy.

W chwili, gdy p. Lewental obejmował „Kłosy“, był skromnym nowicjuszem na polu wydawniczym, o którym nikt nie wiedział, z kąd idzie i dokąd zajdzie. Zaszedł w rozumieniu kupieckim daleko, bo jeszcze nie należy do weteranów, którym należy się wypoczynek, a już zaliczają go do milionerów.

Ma się rozumieć, że majątek swój nie zawdzięcza p. Lewental jedynie „Kłosom“, że pchały w górę różne inne wydawnictwa, od szczęśliwie pomyslanego Korzeniowskiego począwszy, ale ilustracya była zawsze podstawą jego fortuny i stanowiska. Ta podstawa usuwa się obecnie.

„Kłosy“, które szły zrazu bardzo dobrze, przestały się od pewnego czasu opłacać. Wydawca, zamiast zarabiać na tygodniku, dokładał do niego dla honoru firmy od lat kilku znaczne sumy. Przekonał się, że nie wróci do dawnego bilansu, woli zwinąć ilustracyę, jak czekać daremnie na poprawę strony finansowej.

Na tę porażkę wziętego niegdyś czasopisma, złożyły się głównie trzy powody. „Ciężkie czasy“, które dają się uczuć wszystkim naszym stosunkom, zmniejszyły liczbę czytelników w ogóle. Domy, które dawniej

trzymały po kilkanaście pism, zadawałnają się obecnie jednym, dwoma i to najtańszymi. Ludzie chcą czytać, ale nie mają za co.

Do kłeski „Kłosów“ przyczyniła się także dość słaba ostatnimi czasy redakcyja, trzymająca się starego szablonu w chwili, kiedy technika ilustracji uległa stanowczym zmianom. „Tygodnik ilustrowany“ „wziął“ wydawnictwo p. Lewentala ruchliwością i pomyslowością.

W końcu nie posłużyło „Kłosom“ i wyznaczenie ich wydawcy, który, będąc żydem, podpisywał się na tygodniku kolorytu zachowawczego. Dopóki w Warszawie postępowały rej wodzili, nie zwracano uwagi na taką „drobnostkę“, gdy jednak stronnictwo konserwatywne, odrodzone i odświeżone przez t. zw. młodych zachowawców, zaczęło przemawiać śmieiej, dowiedziała się publiczność, że katolickie „Kłosy“ wydaje żyd, oświecający równocześnie kraj za pomocą skrajno-liberalnego „Świtu“.

Antisemici warszawscy, wzmógłszy się na siłach, niepokoił p. Lewentala systematycznie przez lat kilka. Najsamprzód „zjedli“ mu liberalny „Świt“, a teraz grzebią katolickie „Kłosy“.

P. Lewental, jako wydawca, zostawia po sobie pamięć solidnego kupca. Pracowity i wyborny administrator, nie splamił się nigdy czynem nieuczciwym, o co przecież dość łatwo w służbie Złotego Cielea.

Razem z „Kłosami“ schodzi z widowni inna ilustracya, nieszczęśliwy „Tygodnik Powszeczny“, który przechodził od pewnego czasu z rąk do rąk, niby piłka. Pod rządami p. Maurycyego Orgelbranda wielkim będąc tygodnikiem, zmalał w rękach p. Czajewskiego i innych. Ostatni redaktor wydawca, znany poeta, nowelista, Wiktor Gomulicki, chciał wrócić „Tygodnikowi“ dawny blask, lecz zniechęcony niepowodzeniem finansowem, usunął się po działalności, zaledwo półrocznej.

„Tygodnik“ kupili podobno od Gomulickiego jacyś młodzi ludzie. Co z niego zrobią, dowiemy się chyba dopiero na jesień,

w tej to bowiem porze rozpoczynają s wszelkie kampanie dziennikarskie.

Gomulickiemu zdawało się, że jego firma pociągnie czytelników, a stało się inaczej. Literaci, zabierający się do handlu bibułą, zapominają, że czasopismo jest, po za jego znaczeniem społecznem, tak samo przedsiębiorstwem, jak każde inne, a w wszelakim „interesie“ znaaczy bardzo wiele dobra, rzutka i pomyslowa administracya.

Wprawdzie spraktycznieli dziś pisarze i artyści, jak w ogóle cały świat, dbają więcej o „marną mamonę“, aniżeli dawniej, lecz kupcami nie będą mimo to nigdy. Osobnych do tego fachu potrzeba zdolności, osobnych przysług, a właśnie takich, których nie dano dzieciom Apolina.

Publiczność trzeba umieć „brać“ różnemi sztuczkami wydawniczymi. Bawią one, zajmują kupca, ale odrzucają pisarza.

Że Gomulicki nie wytrzyma długo wśród cyfr, kwitów i prospektów, było łatwo do przewidzenia. Jest to artysta w każdej kropki krwi, fantasta nawet, naginający się z wielkim trudem do wymagań pospolitego życia. A redaktor-wydawca musi być człowiekiem praktycznym... rachunkowym.

Z zamknięciem „Kłosów“ i „Tygodnika“ ubywają znow dwie fabryki bibuły dla publiczności, a dwa warstwy dla pisarzy i artystów polskich.

Coraz mniej tych warstatów, coraz więcej „kureczy się“ i prasa warszawska, jeszcze niedawno bogata, hojna i koleżeńska. I w Warszawie zepsuło się dużo w ostatnich latach. Znany humor „grodu syreniego“, tak bardzo usposobieniem zbliżonego do Paryża, przepadł gdzieś, zaczyna być zgryźliwy, wątrobiany, jak pesymizm.

„Ciężkie“ pod każdym względem czasy spoczywają jak chmura gradowa na mózgach i sercach.

T. J. Choński.

siewziąć sobie ograniczyć się do pewnego stopnia w wywodach. Nie będę mógł tak obszernie mówić o poglądach ogólnych i o specjalnych szczegółach, które wchodzą w zakres mojego wydziału rządowego, jakbym tego pragnął, i jakby tego wymagał właściwie mój obowiązek. Albowiem ten sam obowiązek nakazuje mi przedewszystkiem mieć na względzie to, co w dotychczasowym przebiegu dyskusji nad tym rozdziałem budżetowym wypowiedziano; a nadto nie mogę i ja uchylić się konieczności pomówienia o tyle przynajmniej, o ile rzeczy te tyż są mojego wydziału rządowego, o pewnych kwestiach politycznych, które równie w publicystycznej, jak i w dzisiejszej dyskusji parlamentarnej wielokrotnie poruszano. Starać się jednak będę ile możności uczynić zadość obowiązkowi mojemu co do odpowiedzi i objaśnienia tego, co wypowiedział szanowny preopinant, pos. Jaques.

A nasamprzód niech mi będzie wolno tym szanownym panom, którzy w uprzejmy sposób uznali dobrą wolę po stronie Rządu i Ministerstwa sprawiedliwości, wynurzyć szczerą podziękę i dać zapewnienie, że Rząd w tej także dziedzinie starać się będzie sprostać swojemu zadaniu równie pod względem administracji, jak legislacji sądowniczej. I oto zaraz przystępuję do tego — choć niezupełnie taki jest porządek chronologiczny — co wypowiedział ostatni z panów mowców.

Mimo wszelkiego zaufania do akcji rządowej, o ile odemnie zawisła, powiedział, że ograniczyła się w dziedzinie legislacyjnej na wydaniu ustaw wyjątkowych i fideikomisowych. Szanowny pan preopinant sam przyznać musiał, że poprzednik mój wniósł projekt nowej procedury cywilnej. Nie myślę opisywać owych *discrimina rerum*, które stanęły w przeszłości, że projekt nie stał się ustawą. Przypominam tylko, że oddawna już znajduje się na stole wys. Izby ujemnie zresztą przez szanownego pana preopinanta skrytykowany projekt ustawy o ustnem postępowaniu sumarycznem. Projekta te naturalnie nie mogły być wygotowane w stosunkowo krótkim czasie, odkąd ja urząd mój piastuję, lecz były przedmiotem długich i mozolnych obrad w łonie Ministerstwa. Coś podobnego mogę powiedzieć także o projekcie nowego kodeksu karnego, co zresztą pozwoliłem sobie wyśzyscyć dawniej już przy innych sposobnościach, a ztąd dziś nie będę już mówił o tej części kwestyi czynności czy beczynności Rządu. Muszę atoli wypowiedzieć słów kilka o tem, co szanowny preopinant mówił o reformie procedury cywilnej.

Powiedział — a może to koniecznie wymaga odpowiedzi z mej strony, skoro odmówił projektowi legalności — powiedział, że tym paragrafem, który pozostawia Ministerstwu sprawiedliwości zaprowadzić ustne postępowanie sumaryczne nie w tych tylko miejscowościach, w których jest siedziba sądu kolegijskiego pierwszej instancji, daną na być Rządowi władza, która czyniłaby wątpliwą konstytucyjność całego urzędnictwa, zdaniem preopinanta, potrzeba do tego ustawy, a nie rozporządzenia, żeby zmienić kompetencję sądów. Otóż, moi panowie, projekt ten ma być właśnie ową ustawą, mocą której możnaby zmienić kompetencję sądów; projekt właśnie te zmiany ma we wspomnianym paragrafie na oku; i tem, zdaje mi się, zarzut ten już odparty.

A dalej pan preopinant powiedział, że uważa zaprowadzenie ustnego postępowania sumarycznego za niebezpieczne, jeżeli się *pari passu* nie da Ministrowi możności przenoszenia urzędników sędziowskich z miejsca na miejsce. Na to odpowiadam, że pod tym względem projekt wydaje mi się bardzo ostrożnym. Albowiem wszystkim panom, którzy z naszą administracją sądowniczą jako tako są obeznani, — a stosuje się to w wysokim stopniu do pana preopinanta — wiadomo będzie, że do tych miejscowości, w których znajdują się sądy kolegijskie pierwszej instancji, a obok nich sądy miejsko-delegowane, i w ogóle do miast większych powołuje się szczególnie siły jak najlepsze; a radbym tu wskazać na wychowawczy moment projektu, który — wyznać to muszę — ma być w pewnym sensie eksperymentem, o ile możnaby z teraźniejszymi siłami w części przynajmniej przystąpić do takowego ukształtowania naszego procesu cywilnego. Gdyby próba ta okazała się zadawalającą, możnaby dalej postąpić; a właśnie zaczęzione paragrafy nastrojąca możliwość po temu.

Wracając do kwestyi czynności, czy beczynności Ministerstwa sprawiedliwości, muszę jeszcze zwrócić uwagę na to, że Ministerstwo to nie trudni się przecież samymi tylko temi sprawami, które wedle ścisłych granic kompetencyjnych są mu przekazane, lecz zatrudniane jest także rozliczne wtędy, gdy chodzi o kodyfikację większego rodzaju, wychodzące z innych wydziałów rządowych, i że pod tym względem w latach ostatnich niejedno zdziałano, co może zasługiwałoby na niejakię uznanie.

Co do sądownictwa, szanowny pan preopinant powiedział, że radby położyć mi na serce to i owo, przytaczając przykłady niewłaściwości. Nie potrzebuję ani na chwilę wahać się z oświadczeniem, że, jak się to samo przez się rozumie, poczytuję sobie za obowiązek wypadki te poznać szczegółowo. Na dowód, że nie jest to czeza obietnica, powiem, że co do wypadku wspomnianego onegdaj przez pana posła dr. Bareuthera, wystosowałem już do sądu, którego to się tyczy, wezwanie, aby mi zdał sprawę.

Szanowny preopinant powiedział, że Rząd niedostatecznie spełnia swój obowiązek co do użyczenia opieki niektórym wyznaniom i narodowościom, skoro samo prawo karne w zastosowywaniu swem świadczy o pewnem chromaniu, gdy chodzi o ruch antisemicki. Na to wręcz odpowiedzieć muszę, że właśnie w tym względzie bardzo wiele się stało. Nie mogę twierdzić, że każdy artykuł taki rzeczywiście uległ konfiskacji i został stłumiony; ale, moi panowie, bądźmy sprawiedliwi: Rząd ma obowiązek opiekować się nie żydowskim tylko wyznaniem, lecz wszystkimi wyznaniem (*bravo! bravo! bardzo słuszenie!*), a wszakże nieraz się zdarza, że artykuł, wymierzony przeciw wyznaniu żydowskiemu, nie ulega konfiskacji. Jedno powiedzieć mogę, nie myśląc tem czynić zarzutu odnoszącego się do przeszłości, bo jest to wyraz osobistego poglądu mojego, jak ja rzeczy te pojmuję: pragnąłbym, żeby zawsze było się postępowało z taką surowością przeciw wykroczeniom, podkopującym religię i obrażającym wyznanie, jak to obecnie się dzieje przeciw ruchowi antisemickiemu. (*Bardzo słuszenie!*)

Przechodzę teraz do onegdajszej mowy szanownego pana posła Bareuthera. Jemu porówno z pierwszym i z drugim mowcą w dyskusji dzisiejszej (Zucker i Jaques) niechęć złożyć najgorętszą podziękę za to, że pod względem wniesionego przezemnie projektu nowego kodeksu karnego oświadczyli się z życzliwością i, jeśli mi tak wolno powiedzieć, z gotowością. Obaj panowie byli członkami komisji, która — mogę to powiedzieć — pracowała gorliwie, a która może i mnie nie odmówi świadectwa, iż Rząd gorliwie w pracach jej uczestniczył. Jest to obowiązkem moim całej komisji, jak to uczyniłem już *pro foro interno*, podziękować za wielką gotowość, z jaką przystąpiła do mozolnej pracy, i z jaką w niej wytrwała. Szanowny pan mowca, poseł Bareuther, spoglądając w przyszłość, powiedział, że pragnie i spodziewa się, iż po ponownem otwarciu się Rady państwa Rząd będzie musiał z należytą energią — zdaje mi się, że tak się wyraził — zabezpieczyć sobie swoją większość dla projektu. Na to od siebie mogę tylko odpowiedzieć, że bardzo sobie życzę, aby znalazła się taka większość również gdy chodzić będzie o samo postawienie projektu na porządku dziennym, jakoteż gdy chodzić będzie o obrady i o załatwienie jego. (*Bravo!*) Ale, moi panowie, tylko z przyjemnością przypominam sobie, że gdy chodziło o wybranie komisji nieustającej, rzec można, cała wys. Izba jednomyślnie zgodziła się na to i że wszystkie wielkie stronnictwa, z których wys. Izba się składa, uczestniczyły w tej komisji, a w niej nie występowały na jaw wielkie różnice poglądów. Mogę przeto spodziewać się, że znajdzie się w przyszłości także taka sama lub analogiczna większość, gdy kiedyś przedmiot ten stanie na porządku dziennym; i naprawdę zdaje mi się, że głównie względem na ekonomię czasu i na krótkość pozostającej reszty posiedzeń nakłonił wys. Izbę, że w pewnej chwili nie przystąpiła zaraz do obrad nad tym przedmiotem.

Ale, moi panowie, wszakże trzeba mi liczyć się także z wypadkiem, że nadzieja ta może się nie spełnić, a na taki wypadek ewentualny pozwolicie mi wypowiedzieć słów kilka. Słowa moje z jednej strony zawierają będą odpowiedź na to, co szanowny pan poseł Bareuther także na taki wypadek wziął na uwagę. Mówiąc bowiem onegdaj o wyroku warunkowym i o urlopowaniu osób skazanych na karę (wedle projektu nowego kodeksu karnego) dał wyraz życzeniu, żeby nowela do procedury karnej dostała się pod obrady, gdy nie dostał się projekt całego nowego kodeksu karnego.

Moi panowie, mogę tylko oświadczyć się z zupełną gotowością, jak to uczyniłem już w komisji, do zajęcia się podobnymi pomysłami i zainicyowania w razie, gdyby projekt nowego kodeksu karnego, nie mógł dostać się pod obrady *in utili tempore*, a gdybym był jeszcze w urzędzie, pożądanym w tym względzie reform; przychem jednak nadmienić muszę, że jedna i druga z tych instytucyj jest nieco wątpliwej natury, tak że na prawdę prawnicy — jak to i w komisji karnoprawniczej się stało — sprzecząc się między sobą, czy należą do materialnego prawa karnego (t. j. do samego kodeksu), czy też do formalnej procedury karnej.

Tyle o pracach legislacyjnych, które możnaby przedsięwziąć i które mojemu zdaniem powinno być przedsięwzięciem w razie,

gdyby nowy kodeks karny nie dostał się pod obrady. Ale wszakże muszę zachować na względzie, że aż do tej chwili może upłynąć jeszcze wiele czasu i że już upłynęło kilka miesięcy, odkąd projekt nowego kodeksu karnego stał się przedmiotem dyskusji publicznej; muszę zachować na względzie, że powstał ruch literacki, o którym po części mówiono tu już onegdaj i dziś, a w którym oprócz niejednych głosów uznania znalazły się i takie, które w sposób dość energiczny wystąpiły przeciw projektowi. I nie dla tego może że projekt odmienne wychodzi, lecz że także komisji karno-prawniczej jestem zobowiązany i poniekąd solidarną ponoszę odpowiedzialność z tymi; którzy wraz z mną pracowali, muszę pozwolić sobie słów kilka, aby, o ile to w ogóle słowem moim powieść się może, objaśnić opinii publicznej dążenie i charakter projektu. Rozumie się, że nie kusząc się o eksegezę projektu, postaram się kilka z głównych zarzutów sprowadzić do właściwej miary.

(Dokończenie nastąpi).

Koło polskie.

Od komisji redakcyjnej polskiego Koła poselskiego w Wiedniu, otrzymujemy następujące pismo:

Posiedzenie Koła poselskiego polskiego w dniu 11 maja zajęte było w większej części ważnemi, a poufnemi obradami w sprawie indemnizacyjnej; ale zważając na dobro sprawy, uchwalono jednomyślnie, aby tok i rezultat obrad zachować w tajemnicy. Postanowiono tylko ogłosić, że tak przewodniczący Jaworski, jak i cała komisja parlamentarna stwierdziły na tem posiedzeniu, iż mylnemi całkiem były i są wiadomości, rozgłoszone w dziennikach, jakoby przewodniczący Koła, lub ktokolwiek w imieniu Koła udawał się od klubu do klubu parlamentarnego z żadaniami, iżby członkowie tych klubów głosowali w Izbie za wnioskami większości komisji budżetowej w sprawie indemnizacyjnej; stwierdzono, że od czasu, gdy przed kilku jeszcze miesiącami przewodniczący, w skutek jednomyślniej uchwały Koła, oświadczył Ministerstwu, że Koło posłów polskich sądzi rzeczą Rządu starać się, aby uchwalony został przez Izbę rządowy projekt ustawy, zatwierdzającej ugodę w sprawie indemnizacyjnej i przeprowadzenie tej sprawy pozostawia Rządowi, tak dotychczas na tem stanowisku trwa Koło i jego przewodniczący i nie toczył żadnych rokowań z klubami parlamentarnymi. Natomiast oświadczone Ministerstwu, że Koło posłów polskich domaga się załatwienia teraz tej sprawy i na żadne odroczenia jej zgodzić się nie może.

Po ukończeniu obrad w sprawie indemnizacyjnej, przystąpiło Koło do wyboru delegatów do Delegacji wspólnych, a na mocy konstytucyi posłowie z Galicji wybierają do tego ciała parlamentarnego siedmiu delegatów i dwóch zastępców. Głosowało 44 posłów i przy pierwszym głosowaniu wybrani zostali prawie jednomyślnie lub przeważną większością posłowie: Jaworski, Chrzastowski, Biliński, ks. Czartoryski, Popowski, Chamiec. Przy drugim głosowaniu wybrano siódmym delegatem posła Wł. Czaykowskiego. Następnie wybrano pierwszym zastępcą posła Wysockiego, drugim posła ks. Mandyczewskiego.

Na tem posiedzeniu przedłożył przewodniczący petycję do Koła, nadesłaną przez Towarzystwo rolnicze krakowskie, w której Towarzystwo prosi o poparcie w Ministerstwie rolnictwa żądanych przez to Towarzystwo rolnicze zasiłków ze skarbu Państwa na rok 1891 na cele rolnictwa i na cele hodowli bydła i koni. Koło petycję tę przekazało członkom komisji budżetowej.

KORESPONDENCYE

Praga czeska, 12 maja.

(Arcyksiąż Franciszek Ferdynand. — Ugoda. — Odwrót p. Spindlera).

Najd. Arcyksiąż Franciszek Ferdynand, opuszczając Pragę, wczoraj na uczcie, wydanej w pięknym pałacyku miejskim na wyspie Zofii, żegnał się z wyższymi oficerami 8-go korpusu. Młody Arcyksiąż w ciągu kilkuletniego pobytu w stolicy Czech z wielką sumiennością pełnił swe obowiązki wojskowe i głównie też przebywał w kołach wojskowych, aczkolwiek raz po raz zjawiał się w obu teatrach krajowych, czeskim i niemieckim, jako też na niektórych pierwszorzędnych balach publicznych. Stosunki w kołach arystokracji krajowej dotąd z powodu antagonizmu społecznego były zbyt naprężone, aby się wytworzyć mógł tryb życia prawdziwie przyjemny. S. p. Cesarzewicz Rudolf w jednym ze swych listów, o-

głoszonych po śmierci, ubolewał, że ilekroć odwiedził jednego z magnatów, stojących po stronie Niemców, w przeciwnymobozie powstawała niechęć i zazdrość i vice versa. Oczywiście przy podobnem oddziaływaniu sporów politycznych na stosunki towarzyskie, przy takiej zazdrośnej kontroli każdego kroku, Arcyksiąż, bawiący w Pradze, zanadto uważać musza na względy, aby się tak wyrazić, dyplomatycznie. W wyższym towarzystwie tutejszem znaleźćby mogli te przyjemności, których bogata i wykształcona arystokracja Czech zapewneby dostarczać była zdolna, gdyby w jej kołach zlagodniał antagonizm stronnictw. To też Najd. Arcyksiąż Franciszek Ferdynand zapewne bez żalu opuszcza Pragę.

Ugoda czesko-niemiecka, jeżeli dopisze, sprowadzi także niezawodnie dawną solidarność arystokracji krajowej, zwłaszcza, że w ostatnich czasach, w skutek wybrków młodoczeskich, dwie frakcje grupy wielkich właścicieli znacznie się zbliżyły. To też kurya w. właścicieli najgorliwiej popiera ugodę. Napotka ona jednak jeszcze na różne trudności, a są tutaj tacy, co sądzą, że nie będzie podobna uchwaleniu odnosnych projektów w krótkiej sesji sejmowej pomiędzy 19 bm. a 4 czerwca, naktóry zwołane są delegacje wspólne. Ponieważ jednak z przywódców staroczeskich tym razem jeden tylko dr. Rieger wstąpi do delegacji austriackiej i ponieważ po urzędowym zagajeniu tego najwyższego trybunału parlamentarnego Monarchii, zwykle nastaje dłuższa pauza, zapelniona pracami komisji, nie zdaje mi się, aby konieczność sejm czeski musiał skończyć swe prace 4-go czerwca. Czasu pewnie nie zabraknie, byle po stronie Staroczechów zaznaczyła się energiczna wola przeprowadzenia wniosków konferencyi ugodowej.

Nie mamy dotąd powodu wątpić o tej woli. Takie intermezza, jak usunięcie się posła Fippicha, nie wiele znaczą, bo p. Fippich nie był nigdy zasadniczym Staroczechem, skłaniał się raczej to do młodych, to do tak zwanych „realistów“ czyli stronnictwa prof. Massarzyka, które się ciągle chwycie pomiędzy dwoma głównymi stronnictwami czeskiemi, ale dotąd nie wyrobiło sobie świadomości dodatniej polityki. Miejsza więc o to, że p. Fippich, wybrany roku zeszłego na chybił trafił, nie zgadza się na ugodę. Gorzej, że także w właściwym stronnictwie staroczeskiem zaznacza się niekiedy pewna nerwowość i brak spojrzenia na ugodę z nieco wyższego stanowiska. Na takie wyższe stanowisko wznosił się prof. Zucker, gdy na dzisiejszem posiedzeniu Izby poselskiej w rozprawach na budżetem Ministerstwu sprawiedliwości, jak nam donoszą właśnie depeze wiedeńskie, oświadczył, iż ugodą miała nie tylko sprowadzić Niemców do sejmii czeskiego, ale także miała wstrzymać lewicę od opuszczenia rady Państwa, na co pono istotnie się zanosilo. Takie poglądy na całą wewnętrzną politykę Austrii są ważniejsze, niż kwestya czysto miejscowa, czy przy którym z sądów w okręgu niemieckim otrzyma posadę kandydat nie władający językiem czeskim. To też w ostatnim liście przed odpowiedzią J. Ex. p. Ministra sprawiedliwości nazwałem odnośną interpelację wielce szanownego dra. Riegera błędem, odpowiedź zaś p. Ministra zupełnie to zdanie moje potwierdziła, bo wykazała, że owa interpelacja nie była wcale uzasadnioną. Polityka więcej uwzględniająca skomplikowane wyższe stosunki ogólne, aniżeli pewne miejscowe rywalizacje, niechęci i przesady, nigdy nie będzie „popularną“ w pospolitem znaczeniu wyrazu tego; przywódcy młodoczescy podpisując ugodę wiedeńską, nie mogli zatem liczyć na to, aby od razu masy z zapałem przyjęły zakończenie „wojny 30 letniej“ w Czechach. Nadto, wielka choć czysto negacyjna zdolność Młodoczechów w agitacji wśród mas, sprawiła, że ugodą wśród niższych warstw ludności czeskiej popularną w swem znaczeniu oczywiście nie jest. Na tem jednak polega pożyteczność systemu konstytucyjnego, że załatwienie spraw publicznych powierza wyborowi ludności, t. j. posłom, którzy mają posiadać zdolność wyniesienia się po nad przesady miejscowe i objąć swym wzrokiem szerszy widokrag polityczny.

Sądymy zatem, że posłowie staroczescy zaniechawszy wszelkiej samobójczej konkurencji z ekstrawaganeyami młodoczeskimi, w sejmie staną solidarnie pod sztandarem ugody, a w każdym razie jesteśmy pewni, że niedostarczą frakcyi młodoczeskiej owych 28 do 30 głosów, których potrzebuje, aby udaremnić w sejmie ugodę.

Tymczasem najmłodszy z młodoczeskich posłów do Rady państwa p. Spindler, wypowiedziawszy w swym dzienniczku *Podrzipanie* zdania, które nas mocno zadziwiły umiarkowaniem i rozsądkiem, zastraszony oburzeniem, jakie te zdania wywołały w obozie młodoczeskim, natychmiast dokonał odwrotu. P. Spindler, rozprawywszy się trochę w Wiedniu, w owym artykule oświadczył, że Młodoczesi, zdobywszy mandaty starych, będą musieli wstąpić na drogę tej samej

polityki oportunistycznej, co dr. Rieger i że — *haut credible dictu* — nawet nie obala sojuszu austriacko-niemieckiego. Ta rozumna herezyza wywołała ogromne oburzenie w młodocześnie „taborze“ i p. Spindler widział się zmuszonym oświadczyć w *Narodnich Listach*, że w owym artykule wypowiedział tylko — osobiste zdanie. Zdanie osobiste w obec komunizmu stronnictwa nie ma żadnego znaczenia! Co do nas, rzeczywiście nie sądzimy, aby Młodocześni, zdobywszy mandaty starych, byli zdolni do polityki mądrego oportunistycznego.

Z Petersburga.

Konsekracja biskupa Zdanowicza odbyła się z większą uroczystością, niż konsekracja biskupa Awdziejewicza. Masy publiczności katolickiej z najwzrostszych sfer towarzystwa polskiego i francuskiego zapełniały wielki kościół św. Katarzyny. Po ukończeniu ceremonii biskup dawał obiad dla przebywających w Petersburgu biskupów, duchowieństwa i osób świeckich.

Kraj podaje zastraszające rzeczywiście cyfry majątków polskich, które wileński bank ziemski wystawia na licytację. I tak: w gubernii grodzieńskiej 85 majątków, w liczbie których 82 polskich; w wileńskiej 109, polskich 58; w kowieńskiej 120, w tej liczbie polskich 99; w wileńskiej 87, polskich 74; w mohylewskiej 69, polskich 53; w mińskiej 61, polskich 51. Ogółem przeto pójdzie na licytację 531 majątków, a pomiędzy niemi 417 polskich.

Car postanowił, iż dalsze przyjmowanie studentów do instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Puławach (Nowej Aleksandry) zostaje wstrzymane.

Włoski następcę tronu przybędzie do Petersburga 29go b. m. Na jego spotkanie wyjedzie ambasador włoski Marochetti. Kolonia włoska powita księcia Neapolu w Petersburgu i złoży mu wspaniały album, przedstawiające widoki stolicy nadniewskiej. Dostojny gość zamieszka w pałacu zimowym.

Do *Pol. Corr.* piszą z Petersburga: Rossyjskie ministerstwo spraw wewnętrznych powierzyło pięciu urzędnikom dokładne zbadanie stosunków niemieckich kolonij w Rossyi, i przedłożenie odpowiedniego sprawozdania. Polecenie to stoi w związku z zamierzonymi i po części już zapowiedzianymi zarządzeniami rządu przeciw dalszemu osiedlaniu się kolonij.

Kurator dorpacckiego okręgu naukowego wydał rozporządzenie, na mocy którego w prowincjach nadbałtyckich od przyszłego roku szkolnego ma być zaprowadzonym rosyjski język wykładowy także w tych zakładach naukowych, względnie klasach, w których obecnie język rosyjski używanym był jako wykładowy tylko przy niektórych przedmiotach.

Akademia rolnicza w Moskwie, w której rozpoczęły się w ubiegłym miesiącu rozruchy studentów, będzie zwinęta.

Proces Panicy.

Akt oskarżenia przeciw majorowi Panicy, podany przez nas w telegraficznym streszczeniu onegdaj, zawiera jeszcze następujące uwagi godne szczegóły:

Cheąc zyskać współwinnych między oficerami, używał major Panica rozmaitych środków. Niektórym opowiadał, iż rząd winien jest, że nie awansują w służbie; w obec innych znów z pogardą wyrażał się o sztan-dardzie powiewającym na pałacu książęcym.

Jako współwinnych oficerów wymienia akt oskarżenia kapitanów Kisinowa i Mołowa, porucznika Stemanowa, oficerów rezerywy, D. Markowa, Abalańskiego, N. Nojarowa i S. Matiewa, tudzież obywateli P. Kisinowa, D. Rizowa i F. Arnautowa. Dalej przytoczone są dowody współwiny, a mianowicie co do kapitanów Mołowa i Kisinowa, oraz podporucznika Stefanowa.

Pod koniec września 1889 r. zawiadomił Mołow swego kolegę Kisinowa, iż eho-dzi o wykonanie zamachu stanu w Bułgarii, i że w tym celu przybył do Bułgarii ks. Dołgorukow, do którego ma się udać major Panica w celu porozumienia się. W kilka dni później wezwał Panica kapitana Mołowa do siebie, gdzie Mołow spotkał też podporucznika Stefanowa. Uściskawszy obu, począł Panica rozwodzić się nad nieznośnymi stosunkami w Bułgarii i oświadczył, iż jedynym środkiem ich polepszenia jest zamach stanu, aby obalić księcia i rząd.

W celu zyskania dla sprawy swej części wojsk udał się dnia 10 stycznia b. r. Panica o północy w towarzystwie podporucznika Rizowa do kapitana Mołowa i przywoławszy także kapitana Kisinowa, który mieszkał stale w domu Mołowa, zaczął — udając pijanego — przedstawiać im, do jakiego stopnia nieznośnym stało się położenie w Bułgarii, że jeżeli w celu polepszenia tej sytuacji nie zostanie wykonany zamach stanu, Rosya zajmie Bułgarię; że wszystkie

części armii w stolicy i na prowincyi są już w porozumieniu, w końcu oświadczył, że trzeba zabić księcia i Stambułowa, że wszystko już jest przygotowane, że podporucznicy Rizow i Stefanow będą pełnili służbę adjutantów podczas zamachu stanu. Wreszcie zaproponował im Panica, aby wespół ze swymi towarzyszami przyłączyli się do spisku i działali z nim, gdyż później będą żałowali. Kapitanowie Kisinow i Mołow oświadczyli na to, iż w danym razie, gdy wszyscy będą gotowi, i oni także będą gotowi; eho-dzi tylko o oznaczenie dnia.

Akt oskarżenia przytacza w dalszym ciągu, iż Panica w rozmowie z kapitanem Talewem dnia 8 stycznia powiedział: „Dopóki książę, Stambułow, Mutkurow i Petrow nie będą usunięci, sytuacja w Bułgarii nie da się zmienić na lepsze, o tem jestem przeświadczony, a większość co do tej kwestyi podziela moje zapatrywanie.“ Przy innej sposobności wyraził się podobnie w jakimś lokalu piwnym. Dnia 9 stycznia udał się Nojarow do Arnautowa, gdzie też niebawem zjawił się Panica, który o tych odwiedzinach poprzednio był uwiadomiony. Naprzód zajął się wspólnie z Arnautowem ułożeniem telegramu, pozem zwrócił się do Nojarowa i oświadczył, że otrzymał wiadomości, donoszące, że Bułgaria lada chwila spodziewać się może okupacji ze strony Rossyi. Każdy Bułgar powinien przy tej sposobności nieść ze swej strony pomoc dla polepszenia położenia Bułgarii. On (Panica), którego ranga jest jedną z pierwszych w armii, nie może ścierpieć, aby rzeczy poszły takim torem i właśnie dla tego należy wykonać zamach stanu. Posiada on dwa przez Rossyę wygotowane dokumenty, gwarantujące niezależność Bułgarii. Ten zamach stanu nie będzie podjęty bez rękoi, jak zamach z 9 sierpnia 1886. Nad tym zamachem pracuje on od dłuższego czasu; miał on w tym celu spotkanie z sekretarzem rosyjskiego poselstwa w Bukareszcie, Wilianowem, a gdyby ten nie był umarł, zamach byłby wykonany już w r. 1889. Rewolucya odbędzie się przy pomocy wszystkich szefów poszczególnych części armii; uzyskał on od nich przyrzeczenie, a nie podjęliby oni kontrrewolucyi, gdyż z nim trzymają.

Tegoż dnia, (9 stycznia), udał się Rizow do Panicy, który mu sytuację opisał tak samo, jak Nojarowi, i dodał, iż dla przeszkodzenia powodzeniu pożyczki i sprawienia karabinów, trzeba zaaranżować zamach stanu i w tym celu musi się zabić księcia i ministrów. Panica zaproponował następnie Rizowowi, aby z nim wspólnie działał i do tego przysięgał się zobowiązać, a natomiast przyrzekał mu, iż weźmie go do Petersburga jako członka deputacji, która się przedstawi carowi i prosić go będzie o rząd i księcia. Rizow zgodził się i złożył przysięgę. Odtąd działał Rizow bezwzględnie w sojuszu z Panicą.

Po szczegółowym wyczeniu zeznań towarzyszy Panicy, zestawione są następnie poszczególne punkta oskarżenia przeciw Panicy. Pierwszym punktem jest, iż zorganizował on i kierował spiskiem przeciw życiu księcia i ministrów w zamiarze wykonania zamachu stanu, do czego przez dwa lata podżeganiem, intrygami i namowami werbował zwolenników i towarzyszy; drugi punkt oskarżenia brzmi, iż Panica wszedł w rokowania z zagranicznem, dla księcia i rządu nieprzychylnie usposobionem państwem w tym celu, aby pozyskać środki do urzeczywistnienia swoich wrogich zamiarów.

Równie oskarżenie podniesiono także przeciw wszystkim oskarżonym. Zbrodnie popełnione przez Panicę przewidziane są i karane mają być wedle art. 2 i 5 ustawy o czynach zbrodniczych przeciw osobie księcia i według art. 49, 55 i 57 tureckiego kodeksu karnego; zbrodnie zaś popełnione przez rosyjskiego poddanego Chałupkowa objęte są art. 55 i 58 tureckiego kodeksu karnego oraz art. 2 i 5 ustawy o zbrodniczych czynach przeciw osobie księcia.

Co do oskarżonych Dragana Zankowa i Łuckanowa musi być dochodzenie odroczone, aż obaj przez władze zostaną zaarrestowani.

Akt oskarżenia wyciera w końcu urzędowe tytuły i dekoracje jakie oskarżeni posiadają. Panica, dawniej stał członkiem sądu wojennego, posiada: rosyjski order św. Jerzego czwartej klasy, rosyjski srebrny medal, kilka bułgarskich orderów i medali. Urodzony 9 marca 1857 w Tirnowie, ukończył swe studia w rosyjskiej akademii wojskowej; pobierał on rocznie 11.100 franków. W r. 1876 wstąpił do armii rosyjskiej, brał udział w rosyjsko-tureckiej wyprawie, w której się odznaczył, w r. 1879 został komendantem kompanii pułku tirnowskiego, w r. 1884 sekretarzem przy trybunale wojskowym w Ruszczuku i awansował dość szybko. Panica jest żonaty, ma dwoje dzieci i posiada nieruchomości majątek.

Rozprawa przeciw Panicy rozpocznie się dopiero w przyszłym tygodniu.

Ponieważ Panica niejednokrotnie miał poważne zajęcia z naczelnikiem generalnego

sztabu Petrowem, wyznaczonym na prezesa sądu, żąda przeto wyznaczenia innego prezesa. Powołani do obrony Panicy adwokaci, w ostatniej chwili uchylił się z przyjęciem trudnych do wyjaśnienia od spełnienia tego obowiązku.

Panica wezwie innych adwokatów, albo też będą przez sąd wyznaczeni. Większości oskarżonych, która nie mogła znaleźć obrońców, sąd wyznaczy obrońców z urzędu.

KRONIKA

Lwów, 14 maja.

— Jego Ces. Wysokość Najd. Arcyksiążę Albrecht zwiędził przedwczoraj pracownię malarza Ajdukiewicza w Wiedniu, aby oglądać obraz, który przedstawia Jego Cesarstką Wysokość, jako marszałka w otoczeniu swity wojskowej. Najd. Arcyksiążę przez całą godzinę pozował artyście i wyraził mu zadowolenie swoje zarówno z obrazu tego, jakoteż z portretu Najd. Pana, który już jest na ukończeniu. Ajdukiewicz maluje jednocześnie drugi portret Najd. Arcyksięcia Albrechta, odznaczający się również podobieństwem.

— O pobycie JE. p. Namiestnika, Kazimierza hr. Badeniego, w Krakowie, znajdujemy w *Czasie* następujące szczegóły, uzupełniające wczorajszą naszą depeszę z Krakowa: Dzień przedwczorajszy poświęcił Jego Eksceleńcy zwiędzaniu zakładów naukowych. Zwiędził najprzód gimnazjum Sobieskiego, umieszczone w rzeczywistości p. Götza. Po południu w towarzystwie p. delegata Kuczkowskiego i starszego inżyniera p. Sarego zwiędził p. Namiestnik *Collegium novum*, dalej przyrzadził się bibliotece Jagiellońskiej, w miejscu, gdzie nowe skrzydło tej instytucji ma być wybudowane. Również był JE. p. Namiestnik w *Collegium physicum* i oglądał punkta, które mają być zabudowane od strony ulicy Gołębiej, naprzeciw szkoły przemysłowej. Następnie zaś obejrzał szczegółowo odrestaurowane lokale w gimnazjum św. Anny. Wczoraj rano przed godziną 8 udał się JE. p. Namiestnik do gimnazjum św. Anny i był na lekcjach, a o godzinie 11 w głównej sali pałacu Spiskiego rozpoczął udzielać posłuchowań. Przybyli na audyencję: JE. Paweł Popiel, naczelnicy władz, JE. prezydent Zborowski, prezes Jasiński, rektor prof. dr. Korczyński, dziekan prof. dr. Rydygier, prezes rady powiatowej p. Alfred Młynski, dyrektor Słęk, prof. dr. Szajnocha, wiceprezes rady powiatowej p. Paszkowski, dyrektor Kuleczyński, ks. kan. Bukowski, J. K. Kirchmayer, ks. Barszcz, prof. Jaworski, oraz grono osób w sprawach osobistych. O godzinie 1 JE. p. Namiestnik był na śniadaniu „pod Baranami“ u hr. Audrzejka Potockiego, a wieczorem na obiedzie u hrabstwa Stanisławów Tarnowskich na Szlaku. Po południu zwiędził JE. p. Namiestnik nową klinikę chirurgiczną.

— JE. Włodzimierz hr. Russocki ciężko zaniemógł.

— Posiedzenie nauczycieli szkół wyższych odbędzie się w sobotę, dnia 17 b. m. o godzinie 6 wieczór w sali fizyki szkoły realnej. Porządek obrad: Dalszy ciąg dyskusyi nad odczytem p. Ludwika Hodolego („Z medycznej pedagogii — rzecz oparta na podstawie typowego wypadku z praktyki“).

— Nowe stały telefoniczne otworzone zostały w restauracji p. Jędrzeja Rudolfa w ogrodzie Miejskim, oraz w cukierni p. Juliusza Wierzbickiego, przy ulicy Akademickiej.

— Z Towarzystwa „Rodzina“. Zarząd przypomina szanownym członkom, iż walne zgromadzenie rady nadzorczej odbędzie się we czwartek, dnia 15 b. m., o godzinie 10 rano w sali kasyna miejskiego. Prócz delegatów, każdy członek ma prawo wziąć udział w tem zgromadzeniu z głosem doradczym.

(—) Z Izby sądowej. Przed trybunałem ławy przysięgłych, pod przewodnictwem p. radcy Janowskiego toczyła się wczoraj i dziś rozprawa przeciw małżonkom Janowi i Katarzynie Lipkom, oskarżonym o zbrodnie kradzieży w ten sposób popełnionej, że gdy wieloletni ich lokator, Marcin Jarosz w grudniu r. z. zmarł, oni zabrali majątek jego w książeczkach kasy oszczędności na 2500 zł. i 100 zł. w gotowce, a zwłoki odstawili do kostnicy szpitala, pozostawiając pogrzebanie ich towarzystwu dobroczyńności św. Józefa z Arymatei.

Zmarły Jarosz, który był dawniej dozorcą więziń, miał córkę, mieszkającą jako bona w Przemyślu. Lipkowie nie zawiadomili jej o śmierci ojca, dopiero w lutym b. r. dowiedzieli się ona, że ojciec umarł, a gdy do Lwowa przybyła i pieniądze, których po ojcu się spodziewała, od Lipków nie dostała, wytoczyła sprawę na drogę policyjno-sądową. Policyja znalazła książeczkę kasy oszczędności, zakopane pod pręgim domu Lipków; zresztą Lipka sam przyznał się niebawem do winy i do sposobu w jaki korzystał z zabranej zmarłemu gotówki. Przy rozprawie tłumaczył się Lipka że Jarosz za życia jeszcze darował mu swój majątek.

Dzisiaj w południe, po wywodach oskarżyciela publicznego dra. Sumpera oraz obrońców drów. Korczyńskiego i Fedaka wydali sędziowie przysięgli werdykt potępiający oskarżonych.

Trybunał skazał Jana Lipkę na rok, zaś żonę jego Katarzynę na dwa miesiące więzienia.

— Dyrekcya stowarzyszenia „Skala“ uwiadamia wszystkich członków, że letni kurs nauki ćwiczeń gimnastycznych rozpocznie się z dniem 16 b. m. Cwiczenia odbywać się będą pod przewodnictwem nauczycieli gimnastyki towarzystwa gimnastycznego „Sokół“, regularnie każdego tygodnia we wtorki i piątki, od godziny 8 do 10 wieczorem; w dni pogodne na wolnym powietrzu, w ogrodzie stowarzyszenia, na nowo w tym celu wybudowanych i sporządzonych przyrzadach; w dni zaś słotne w sali stowarzyszenia. Członkowie honorowi i wspierający, którzyby pragnęli w „Skale“ korzystać z gimnastyki, raczą zgłosić się do dyrekcji stowarzyszenia, względnie zapisać się i zasięgnąć bliższych informacji w godzinach wieczornych.

— Zapiski policyjne. Skradziono budzik z brązu, wart. 8 zł.; aksamiętą niebieską serwetę, złotem tkaną, wart. 20 zł.; pierzynę i poduszkę, wart. 20 zł., 13 kur i 2 koguty, wart. 10 zł. — Zgubiono książkę do nabożeństwa, znaczoną M. M.; pugilares z kwotą 100 zł., z telegramem, adresowanym do c. k. porucznika Ferdynanda Meziuka, oraz z innymi papierami; łaskę trzcinową ze srebrną rączką, znaczoną M. K., wart. 16 zł. — Znaleziono koszykowy kufer w lesie lesienickim, prawdopodobnie z jakiejś kradzieży pochodzący; dużą drabinę w ogrodzie Miejskim, w krzakach ukrytą.

— Z obserwatorium c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie, dnia 14 maja 1890 roku godzina 12 w południe. Barometr idzie w górę.

W ubiegłej dobie, licząc od godziny 12 w południe dnia 13, do godziny 12 w południe dnia 14 maja 1890 r., mieliśmy wiatr co do kierunku południowo-wschodni, co do siły mierny (3-0), stan nieba zmienny, powietrze wilgotne (78 proc. wilgotności względnej), opad: deszcz; wysokość opadu 0.8 mm.

Srednia temperatura w tym czasie była +15.5°C, najwyższa +21.6°C dziś o godzinie 12, najniższa +12.0°C w nocy.

Wczoraj około godziny 8 wieczór padał deszcz chwilowy; o godzinie 10 znowu się wy-pogodziło.

Zniżka barometryczna 740 do 745 mm. znajdowała się w Holandyi; zwykła 770 do 765 mm. w okolicy Moskwy; zniżka drugorzędna utworzyła się w północnej Hiszpanii.

Stan barometru, zredukowany do poziomu morza, był dziś o godzinie 9 rano 757 mm.

Prognoza na dwie doby następne od godziny 12 w południe dnia 14, do godziny 12 w południe dnia 16 maja b. r.: Wiatr będzie co do kierunku przeważnie południowo-wschodni co do siły mierny (2-4), srednia temperatura w tym czasie pozostanie około +15.0°C, stan nieba będzie zmienny, względna wilgotność powietrza pozostanie około 80 proc.; opad: deszcz chwilowy; druga doba przeważnie pogodna.

— Senat akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego nadał stypendyum z fundacyi ś. p. Klimowskiego dr. fil. Witoldowi Rubczyńskiemu, który ma zamiar habilitowania się na docenta filozofii; stypendyum zaś z fundacyi ś. p. Konieckiego Tomaszowi Kotuleckiemu, uczniowi III. roku medycyny; stypendyum z fundacyi Dąbkowskiego Ludwikowi Georgeonowi i Czesławowi Zubrzyckiemu, farmaceutom, oraz Władysławowi Mydlarskiemu, medykowi.

— Na sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza do kraju, złożył w Administracyi *Gazety Lwowskiej* muzyk i kompozytor, p. Wilhelm Czerwiński, kwotę 13 zł., jako połowę czystego dochodu z koncertu, danego przezeń w kasynie miejskim.

† Zmarł w ostatnich dniach: w Wiśniczu Matylda z Lemańskich Dobruchowska, wdowa po oficerze b. wojsk polskich z r. 1830, później urzędniku b. komisji skarbu, córka Jana Lemańskiego i Karoliny z Zakrzewskich, obywateli ziemskich w Królestwie Polskiem, urodzony 1819 r. we wsi Brzezinki, gubernii Radomskiej.

W Turynie margrabia Emanuel Tapparelli d'Azeglio, synowiec głośnego pisarza i męża politycznego Maksyma d'Azeglio. Emanuel urodził się w 1816 r. i obravszy zawód dyplomaty, był przedstawicielem Sardynii, a potem Włoch, na dworze królowej Wiktorii w 1859 i 1867 roku, a w r. 1871 wstąpił do senatu. Znajdowali się przy nim w chwili zgonu: synowica margrabina Paola Pcs di Villamarina z domu d'Azeglio, wielka ochmistrzyni dworu, oraz szwagier senator Alfieri di Sostegno.

— Bratobójstwo. Tomasz i Wojciech Grzywacz, synowie rolnika w Nisku, dnia 8 b. m. w skutek sprzeczki wszczęli bójkę, wśród której Wojciech ugodził Tomasza tak nieszczęśliwie, że tenże w kilka godzin później życie zakończył. Bratobójcę uwięziono.

— Ruiny zamku w Złotorii, sławnej z wojen krzyżackich i dziejów Władysława Białego, w tych dniach podmyte nurtami Wisły, runęły do wody.

— Nieustająca wystawa zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, przy placu św. Ducha 1. 10 I. piętro, otwarta jest codziennie od godziny 10 rano do 4 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 15 ct., w dni powszednie 30 ct. Dla członków wstęp wolny.

Notatki literacko-artystyczne.

Sofokles na scenie. Grono amatorów w Krakowie odegrało przedwczoraj na cel dobroczynny, w sali „Sokoła“, w obec nader licznego audytorium, *Antygone* Sofoklesa. Przed dwoma laty już przedstawiono to arcydzieło w znakomitem tłumaczeniu prof. Czubka i pod jego kierunkiem podczas jubileuszu Nowodworskiego gimnazjum. Wyborna reżyserja, wnika jąca w każdy szczegół, znalazła wśród młodzieży niezwykle uzdolnionych deklamatorów, a całość powiodła się wówczas świetnie. Obecnie przedstawienie zyskało jeszcze więcej, gdyż rolę *Antygony*, *Ismeny* i *Eurydyki* grały nadobne i utalentowane przedstawicielki płci pięknej. Rzecz w całości poszła nietylko gładko, ale deklamacja p. Ozoga w roli Kreona, p. Rzący w roli Haimona, jak równie role Tyreazasa i postać, mogły bardzo wybredne wymagania zadawalnie. Część muzyczna udała się wcale dobrze — a najlepiej numer trzeci, który też jest w całym utworze Mendelsohna najwspanialszym ustępem. Zastęga to nietylko chórów, ale zároveň dzielnej orkiestry pod kierunkiem p. Hocka.

Przewodnik higieniczny. Niestrudzony w pracy dr. Jordan z całą właściwą sobie wytrwałością, czuwa nad rozwojem tego pożytecznego pisma. Mamy w ręku nr. 4 drugiego rocznika, który zawiera między innymi bardzo na czasie artykuł dr. Kopfa: „O zachowaniu się dyetetycznym w czasie leczenia zdrojeń“, dalej wiele użyteczne wskazówki dr. Jordana: „O blednicy“. W końcu cenne, a bardzo ciekawe wykazy statystyczne chorób nagminnych. Słowem cały numer pełen pouczającej treści, podanej w formie przystępnej dla każdego.

Park Jordana

w Krakowie (na Błoniach).

Kraków 11 maja.

Ostatnimi czasy powstały w Krakowie prawie równocześnie dwie instytucje: park, założony przez prof. dra Jordana dla dzieci na Błoniach, oraz Towarzystwo Opieki nad zdrowiem. Pożyteczności i potrzeby tych instytucyj dowodzi najlepiej wiadomość, jaka pojawiła się ostatnimi dniami w dziennikach lwowskich, iż stolica kraju zakłada również Towarzystwo opieki nad zdrowiem.

Można żywić niepłonną nadzieję, że w tych samych dziennikach stolicy czytać się będzie niebawem doniesienie o założeniu parku dla dzieci, o utworzeniu dla nich miejsca wspólnej zabawy, wspólnego boiska gimnastycznego. Za dwoma zaś największymi miastami kraju zapewne pójdą inne mniejsze i bodajby jak najrychlej nie było jednego, któreby nie wprowadziło w siebie tak zbawiennej, a tak mało kosztownej instytucji.

Inne społeczeństwa, wśród których zażyłość i stopień oświaty są większe, niż u nas, wśród których zatem i wychowanie młodych pokoleń na korzystniejszych odbywa się warunkach — społeczeństwa te używały zbawiennej podobnych instytucji. W Anglii niemasz wioski, gdzieby nie było placu wspólnej dla dzieci zabawy i gimnastyki; w Niemczech coraz większa liczba miast i miasteczek zaprowadza w siebie podobne place. W Anglii istnieją dwa stowarzyszenia: *National health society* i *Ladies sanitary association*, zajmujące się tą sprawą, a skutek ich działalności taki, że Londyn ma 28 placów zabaw dla dzieci, Bradford 7, Birmingham 9, Leeds 5 i Manchester 11. W Niemczech place takie zaprowadzono w Berlinie, Brunzwicku, Bremie, Koblencji.

Lekarze i pedagogzy uznali tam pożyteczność podobnych placów, a w skutek tego potęguje się dążność do ich zakładania. U nas pierwszy podobny park zabawy dla dzieci powstał w Krakowie, założony staraniem i kosztem prof. dra Jordana na Błoniach, na gruncie ofiarowanym przez gminę. Szlachetny twórca parku nie naśladował ślepo urządzeń wprowadzonych za granicą. Stworzył on nową instytucję, zastosowaną do potrzeb i usposobienia narodu, a uatelnieniem mu w tej mierze były wiekopomne

dążenia Komisji Edukacyjnej. Założyciel pragnął, by park oddziaływał na fizyczne zdrowie młodzieży, by tu wyrabiał się w niej charakter, kształcił umysł i serce.

Na urządzenie parku dla dzieci wybrał prof. dr. Jordan piękną równinę, ciągnącą się po zachodniej stronie miasta na przestrzeni kilku kilometrów. Płaszczyzna ta przetrzęta jest rzeczką Rudawą. Po prawej stronie, idąc główną drogą przez Błonia, znajduje się park, na miejscu, gdzie była urządzona wystawa krajową w r. 1887. Ciągnący ztąd widok: z jednej strony na mogiłę Kościuszki, z drugiej na Wawel, od południa na starożytny klasztor PP. Norbertanek na Tyńcu, od zachodnio-południowej strony na Łobzowski pałac. Wieżycę miasta widnie ztąd dokładnie.

Od dawna były błonia ulubionym miejscem zabaw dla doroslejszej młodzieży szkolnej, tu odbywały się przed laty owe słynne gry w piłkę, w których po kilkuset gimnazjalistów uczestniczyło. Drobna dziatwa nie mogła podążyć na Błonia, nie miał bowiem kto nad nią czuwać, wolne więc od nauki chwile przepędzała w ciasnych i brudnych dziedzińcach, w dusznych izbach, zabójczymi wyciewami przepelnionych. Setki jej napływały do parku, gdy jego otwarcie ogłosił dr. Jordan. To był pierwszy zachęcający objaw, że park potrzebny, że osiągnął cel, skoro te setki dziatwy wyprowadził na świeże powietrze.

Nad temi setkami dziatwy trzeba było rozpocząć umiejętną pracę, taką, jaka była podstawą założenia parku. Na pierwszym planie postawiono odpowiednią wiekowi dzieci gimnastykę i wspólne zabawy, a krótkie przepisy wskazywały metodę postępowania. Przepisy te są w streszczeniu następujące: 1) nauka jest bezpłatną; w dwu punktach parku mieszczą się wszakże puszkę, do których dzieci zamożniejszych rodziców składać mogą pewne datki, dla sierót przeznaczone. 2) Dzieci, chcące uczestniczyć w zabawach, muszą być czysto umyte i starannie acz skromnie odziane; w podartych sukniach nie może się dziecko pojawić. Dzieci muszą być posłuszne rozkazowi przywódcy; nieposłuszne dziecko lub krnąbrne zostaje wydalone. Rozmawiać można tylko po polsku. 3) Samo nie może się bawić żadne dziecko; zabawa tylko w gromadzie dozwolona, pod opieką przywódcy. Gdy napływały dzieci wielki a brak przywódców, wtedy grupa, z 30-tu chłopców złożona, może wybrać ze swego grona przywódcę. 4) Gry i ćwiczenia odbywają się według ogólnie ułożonego i na każdy dzień obmyślanego planu. Każdy przywódca grupy otrzymuje przed rozpoczęciem zabawy wskazówkę, który punkt parku jego oddział zajmie, i jakimi ma zająć się zabawami. 5) Dzieci śpiewają grupami przy zmianie placu ćwiczeń, lub gdy się przechadzają dla wypoczynku po ogrodzie.

W zakres zabaw, na podstawie powyższych przepisów, wprowadzono przedewszystkiem takie, które pobudzają dziecko do myślenia, a przytem pozwalają na swobodne poruszanie całego ciała i jego organów, jak ręce i nogi. Należą tu więc wyścigi, przeskokowania, chodzenie na sznurkach, gra w piłkę, różne gry towarzyskie, zabawa w wojsko, chiński pojedynek, dwugłowe piramidy (dla większych chłopców) rzucanie z procy, gimnastyka na koźle, koniu, drabinach, rzucanie do pierścienia, krokiet, formowanie grup w pochodzie, trafianie kółkiem do haka na ściepie, ćwiczenia z ciężkami, ćwiczenia maczugami, nauka śpiewu, nauka szermierki (dla starszych chłopców). Umieszczone w parku popiersia sławnych Polaków służą do uczenia dziatwy o dziejach ojczystych i o zasługach dla narodu tych mężów, których wyobrażają.

Na podstawie takich przepisów i wśród takich zabaw w życie w parku całą pełnią. W tym roku n. p. 1500 dzieci przepędza tu dnię powszednie wolne od nauki, niedziele bowiem i święta przeznaczone są dla młodzieży rzemieślniczej, o której nie zapomnieliśmy gorące serce założyciela, a która tak bardzo potrzebuje ruchu i świeżego powietrza.

Zdała już, idąc do parku, rysują się wdzięcznie grupy dziatwy. Na lewo od wejścia do parku, na prawo, przed nami, na każdym placu inna zabawa lub ćwiczenie gimnastyczne. Osobno chłopcy, osobno dziewczęta. Śpiew dziewcząt, śmiech ich serdeczny podczas gry w ślepa babkę miesza się z komendą ćwiczącego się oddziału wojskowego chłopców, którego chorągiew nosi napis „dzieci krakowskie.“ Opodal oddział wojskowy osobny, uczniów średnich klas gimnazjalnych, z szafrowymi mانشestrowymi wyłogami. Jedni i drudzy mają gustowne mundurki z płótna żaglowego, na głowie czapki, krojem polskich oficerów zrobione. Piękne lekki karabiny z bagnetami, przy boku paszasy, tworzą uzbrojenie oddziałów wojskowych. Tam chłopcy ćwiczą się w gimnastyce na koźle, szlachetna emulacja rozwija się między nimi. Tu znowu założyciel parku prowadzi śpiewającą gromadkę dzieci i przed

popiersiem Tadeusza Kościuszki, lub innego z wielkich mężów lub królów Polski uczy ich dziejów ojczystych, wywołuje przed zrywą wyobraźnię dzieci duchy zasłużonych narodowi, uczy miłować przeszłość Rozciekawione, zachęca dzieci przez same o te opowiadania, domagają się ich. Ziarno to, rzucone w ten sposób w ich dusze, nie zginie marnie.

Z tego krótkiego ogólnego przedstawienia widać, że instytucja nowa służy nie tylko fizycznemu rozwojowi dzieci, nietylko zbliża je do siebie, uczęszczają tu bowiem dzieci ze wszystkich warstw społecznych, nawet dzieci rodziców bardzo majątnych i stojących wysoko w hierarchii społecznej, ale nadto przyczynić się ona może do wyrobienia charakterów dzielnych i prawdziwie męzkich.

Pożyteczność parku nietylko na polu przysparzania dziatwie zdrowia fizycznego uznali u nas znawcy, władze, tak lekarze, jak pedagogzy, tak biedni rodzice, jak bogaci, tak dziatwa drobna jak doroslejsza. Dziennikarstwo, znając wartość tej instytucji, nie szczędzi jej gorącego poparcia. Młodzież akademicka stanęła nawet na tym posterunku nowym do pracy i piękniejszego dla niej zaiste pola działalności niema. To nie teoria, to prawdziwa zasługa dla społeczeństwa ta praca nad młodem pokoleniem, przyszlósćją narodu.

Park dra Jordana jest pierwowzorem dla kraju. Pierwowzór wydaje takie owoce, że pragnąć należy, aby jak najrychlej podobne instytucje, uzupełniające działanie szkoły, powstały jak najgęściej w naszym kraju. Na stolicy kraju ciężka w tej mierze moralny obowiązek, spełnić go powinna i zająć się w podobny sposób swoją dziatwą.

J. H.

Wystawy w Wiedniu.

I.

Wystawa rolniczo-leśna.

Dzisiaj, o godzinie 11-tej, przed południem, została otwarta przez Najj. Pana! we wspaniałym wiedeńskim Praterze, rolniczo-leśna wystawa, pierwsza tego rodzaju na wielkie rozmiary ekspozycja, która ma przedstawić nietylko dokładny obraz owego rozwoju, jaki dokonał się w ostatnich dwudziestu latach we wszystkich gałęziach rolnictwa i przemysłu rolnego, lecz zarazem wykazała związek i łączność między rolnictwem, handlem i przemysłem.

Wprawdzie i na wystawie międzynarodowej w r. 1873 reprezentowanym był dział rolnictwa, lecz to, co się tam spotykało, miało tylko charakter epizodyczny, niedozwalający wytworzyć sobie jasnego pojęcia o całości tyle ważnych gałęzi pracy i przedsiębiorczości ogółu i jednostek. Obecne gospodarstwo rolniczo-leśne, i wszystko, co pozostaje z niem w związku, jest wyłącznym przedmiotem wystawy, a poczynione do niej nadzwyczajne przygotowania dają zupełną rękomię, iż ogół pracy, pozostającej w jakim bądź stosunku z temi potężnymi czynnikami życia narodowego i państwowego, ujawni się w całej swej okazałości i w pełnym swem znaczeniu.

Wystawa z innego jeszcze względu nabiera szczególniejszego znaczenia. Oto biorą w niej udział także te państwa zagraniczne, które pragną rywalizować z austriackimi rolnikami i przemysłowcami na polu, na którym zajmują niezawodnie pierwszorzędne miejsce.

Wystawa zajmuje teren 80.000 kwadratowych metrów, jest tedy pod względem rozmiarów znacznie większa, niż jubileuszowa wystawa przemysłowa z roku 1888. Nie tylko została użyta na jej cele olbrzymia rotunda ze wszystkimi przystawkami, galeriami i ogrodem, lecz znaczna część parku Prater. Cały ten obszar zasiany jest mnóstwem uroczych, eleganckich a niekiedy zbyt kownych pawilonów i domków, między którymi pierwsze bez wątplenia miejsce zajmuje wspaniały pawilon cesarski, wznoszący się u południowego portalu rotundy. Jest to pierwszej próby architektoniczno-dekoratywne cacko, pomysłu i wykonania dyrektora Breslera. Styl Ludwika XIV, który jest stylem dekoracji *par excellence*, zastosowany tutaj w całej okazałości i w najzupełniejszej harmonii barw, sztukaterji i ozdób.

W samej rotundzie znajduje się wystawa produktów rolniczych, przemysłu rolniczego, leśnictwa, pszczelnictwa, oświaty a wreszcie łowiecka. Ta ostatnia przedstawia się nad wszelki wyraz okazale i obudzi bezwątpienia nadzwyczajne zajęcie. Nadworny urząd łowiecki, książęta Lichtenstein, Schwarzenberg, Stahrenberg, hr. Thunowie i inni przedstawiciele wielkich rodzi magnackich nagromadzili tutaj tyle najpyszniejszych okazów broni, trofeów i zdobyczy myśliwskich, iż śmiało można powiedzieć, że z podobną drugą wystawą nie tak łatwo będzie można

się spotkać. Niemniej bogatym jest oddział przemysłu domowego, a jeżeli we wszystkich niemal działach Galicya dobrze jest reprezentowana, to da się to w pierwszym rzędzie powiedzieć o wystawie przemysłu domowego, gdzie według ogólnego zdania, kraj nasz będzie prym trymać zarówno ilością jak jakością okazów.

Wśród pawilonów odznaczają się rozmiarami i obfitością nagromadzonych w nich przedmiotów, pawilon trzech największych właścicieli ziemskich w Monarchii, Najd. Arcyksięcia Albrechta, ks. Schwarzenberga i ks. Lichtensteina, dalej pawilon Węgier, Francji, Szwecji, Włoch i Rumunii, pawilon Ministerstwa rolnictwa, pawilon, w którym pomieszczone przedmioty mające związek z łowiectwem i gdzie kustosz Böhmeim przedstawił w chronologicznym porządku zupełny zbiór broni, poczynając od okresu kamionowego aż do bieżącej doby, wreszcie pawilon wystawy cukrowniczej i przedmiotów mających związek z cukrownictwem. Budynek ten powstał wspólnymi siłami austriackich i węgierskich fabrykantów cukru i zajmuje tysiąc metrów przestrzeni. We środku pawilonu, który wraz z wieżą ma wysokości 25 metrów, mieści się hala maszynowa 10 metrów wysoka o 440 metrach powierzchni z galerją na 4 metry wysoką. Prawie wszystkie fabryki maszyn, zajmujące się urządzeniem cukrowni, biorą udział w tej wystawie. Między innymi wystawiono dwa wielkie warki na 400 i 600 centnarów metrycznych cukrzy, dwie tęźnie, dwie pompy powietrzne, maszynę parową i t. d. Na ścianach porożwieszono plany i rysunki różnych cukrowni, na półkach umieszczono produkty cukrowniane, a w środku galerji urządzono wystawę nasion buraczanych krajowych i odpadków cukrowniczych.

Z pawilonów, należących do państw zagranicznych zwraca przedewszystkiem uwagę pawilon szwedzki z mnóstwem najrozmaitszych doborowych przedmiotów. Rząd szwedzki subwencyonował tę wystawę sumą 40.000 koron. Pawilon francuski zbudowano w stylu tonkińsko-chińskim, a ogólnie jest zdziwienie, iż Francja zapożyczyła tutaj styl aż od swych kolonii. Reprezentowanych w tej ekspozycji jest około stu wystawców. Rząd francuski urządził wystawę gospodarczych i leśnych szkół w republice, a miasto Paryż nadesłało cenne plany i wzory kanalizacyjnego i nawodniającego. Zgrabnym i miłym dla oka jest pawilon włoski w stylu romańskim, gdzie przeważnie spotykamy się z rozmaitemi gatunkami wina i wyrobami jedwabniczymi. Niemcy zaprezentowały się przeważnie z tem co wchodzi w zakres szkolny i zaprowiantowania.

Wystawa rozpada się na dwa główne oddziały: na stałą i czasową. Pierwszy obejmuje ośmnaście grup, z których dziesięć jest narodowych, to jest, austro-węgierskich, ośm zaś międzynarodowych.

Wystawa stała obejmuje: 1) produkta rolnicze, z wyłączeniem jarzyn i chmielu, 2) produkta przemysłu rolniczego i rękodzielnictwa rolniczego, 3) produkta leśne, produkta przemysłu leśnego, oraz będących w użyciu środków pomocniczych dla ich wyrobu, 4) łowiectwo, 5) uprawa wina i gospodarstwa piwnicznego, 6) rybołówstwo, 7) pszczelnictwo, 8) ogrodnictwo, 9) maszyny i narzędzia gospodarcze i lasowe (międzynarodowe), 10) maszyny i narzędzia dla przemysłu rolniczego (międzynarodowe), 11) mleczarstwo (międzynarodowe), 12) przemysł domowy, 13) przemysł w interesie uprawy ziemi, 14) środki pomocnicze dla prowadzenia gospodarstwa rolnego (międzynarodowe), 15) weterynarstwo (międzynarodowe), 16) melioracja i inżynieria rolnicza (międzynarodowe), 17) oświata i literatura rolnicza i leśna (międzynarodowe), 18) aprowizacja i zużycie odpadków w większych miastach (międzynarodowe).

Czasowa zaś wystawa obejmuje następujące grupy: 1) psy, 2) bydło rogate, 3) nierogacizna, 4) owce, 5) ogrodnictwo, 6) sadownictwo, 7) drób (międzynarodowe), 8) ornitologia (międzynarodowe), 9) psy (międzynarodowe), 10) produkta mleczne, 11) chmielarstwo, 12) uprawa i handel jarzyn.

Z wystawą będą połączone wycieczki, celem zwiedzenia wzorowych gospodarstw, wyścigi, próby maszyn, wreszcie kongres rolniczo-leśniczy, który odbędzie się w pierwszych dniach września. Komitet wykonawczy, urządzający ten kongres, poczynił wielkie przygotowania, a ich wynikiem jest znaczna liczba zgłoszonych, bardzo interesujących rozpraw, odnoszących się do kwestyj ekonomicznych i rolniczych.

Ministerstwo handlu przeznaczyło od siebie 30 srebrnych i 60 brązowych medali dla grup przemysłu i rękodzielnictwa. Ogółem wyznaczono dla premiiowania wystawców 84 złotych, 1222 srebrnych i 1486 brązowych medali.

OSTATNIA POCZTA

Najj. Pan udzielał przedwczoraj przed południem publicznych posłuchań i raczył przyjąć między innymi: deputację komitetu przyszłorocznej wystawy krajowej w Pradze i rezydenta dyplomatycznego Boleśławskiego. Po południu udał się Monarcha do Penzing celem odwiedzenia księstwa Cumberland i bawiącej tam królowej Maryi hanowerskiej.

Najd. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand przybył przedwczoraj z Pragi do Wiednia.

Izba deputowanych ukończyła wczoraj wieczorem obrady nad budżetem. Dzisiaj przed południem nie ma posiedzenia z powodu otwarcia wystawy. Rozpocznie się ono dopiero po południu o godzinie 4 i na porządku ma stanąć naprzód ustawa o podatku domowym, a potem o indemnizacji galicyjskiej. Widoki tej ostatniej są o tyle korzystne, że posłowie polscy i czeszy przybędą w pełnej liczbie. Rozprawę rozpocznie sprawozdawca mniejszości Beer. Jakomowcy z opozycji, zgłosili się: Derschatta, Maag, Lienbacher, Kaiser. Z prawicy zgłosiło się wielu, lecz w rozprawie generalnej przemawiać będą prawdopodobnie tylko pp. Jaworski i Gniewosz.

Delegacje wspólne zostały zwołane jak wiadomo na d. 4 czerwca do Pesztu, ponieważ zaś Sejm czeski zbierze się 19 b. m., przeto w ciągu dwóch tygodni będzie miał do załatwienia te projekta ugodowe, jakie mu przedłożeni zostaną. Z klubu czeskiego zostali wyznaczeni na członków Delegacji: hr. Wolkenstein, Rieger, Pleva, Steidl, Jahn i Slavik.

O objęciu, który odbył się zeszłej soboty w austriacko-węgierskiej ambasadzie w Berlinie, i był zaszczytny obecnością cesarza Wilhelma II i cesarzowej, donoszą do *Polit. Corr.* że była to zarazem uroczystość poświęcenia nowego gmachu ambasady urządzono okazale, i z wielkim smakiem. Cesarz Wilhelm miał na sobie uniform swego austriackiego pułku huzarów, zaś księżę Henryk pruski uniform austriackiego kapitała marynarki. Obecny na obiedzie hr. Moltke był w uniformie pułkownika swego austriackiego pułku piechoty. Byli nadto obecni kanclerz *Fokirvi*, minister wojny Verdy do Vernois, *Walderssee*, hrabina Broekdorff, hrabina Schulenburg i w. i. Objad podano na 37 nakryć. Podczas objadu przygrywała oryginalna kapela cygańska, którą hr. Szechenyiemu przysłał ks. prymas Vörös Miska. Po objęciu grała kapela w przybojnych salonach „Czardasza“, którego dostojni goście słuchali z wielkim zajęciem. Cesarstwo opuścili pałac ambasady o god. 10 wieczorem.

Kreuz Ztg. otrzymuje z Londynu doniesienie, że nad Tamizą publiczną jest tajemnicą, że w lecie roku 1888 niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych prawie decydująco wzywało Anglię do zawarcia zaczepno odpornego przymierza i przystąpienia do sojuszu trzech mocarstw. Lord Salisbury, z powodu tego nalegania, a nawet osobistego pojawienia się hr. Herberta Bismarcka w Londynie, ujrzał się w niemałym kłopotcie i skutkiem tego też był narażony na ciągłe ataki opozycji. Naturalnym następstwem tego był pewien dyssonans pomiędzy Anglią, a Niemcami, który zniknął dopiero za przybyciem cesarza Wilhelma do Anglii, a stosunki napowrót przybrały ściślejszy przyjacielski charakter.

Widoki odroczenia parlamentu w połowie czerwca są obecnie mniejsze, ponieważ rząd dąży do uporania się z ustawą o ochronie pracy w ciągu bieżącej sesji.

Sejm pruski, jak zapewniamy z wielu stron, będzie obradował w każdym razie do Zielonych Świątek, Izba poselska ma rozpocząć wakacje w tygodniu świątecznym.

Ustawę znoszącą dawniejszą ustawę o wydalaniu duchownych katolickich, ogłasza *Reichsanzeiger*.

Królewska regencya w Düsseldorfie wydała rozporządzenie, na mocy którego dozwoleń zostało duchownym, w miarę potrzeby, być obecnymi na nauce religii dzieci w szkole. Inspektorowie lokalni powinni na żądanie wizytatora kościelnego plan nauki w szkole zmienić. Pisma wolno myślnie, donosząc o tem, narzekają, że szkoły oddane zostały duchownym, i że wnioskowi szkolnemu Windthorsta zadość uczynionem zostało.

W Paryżu obiegają najrozmaitsze pogłoski z powodu zaszytych nieprawidłowości w instytucji finansowej *Crédit foncier*. Między innymi głoszą, że Rouvier, minister skarbu, ma się podać do dymisji, pogłoska

ta okazała się jednak bezpodstawną. Prawdą natomiast są zarzuty, podnoszone przeciw gubernatorowi instytucji p. Christophle. Uważają też ustąpienie jego za prawdopodobne. Rząd zamyśla nowego gubernatora wybrać nie z pośród kół politycznych, ale z finansowych. — Nadużyć miano się dopuścić szczególniejszemu losami wystawy powszechnej, które podczas wystawy płacono o wiele więcej a których wiele przechowali członkowie instytucji dla spekulacji.

Obecnie zaś losy te nie mają żadnej wartości lub bardzo małą.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 14 maja. Dziś, przed południem, o godzinie 11, odbyło się uroczyste otwarcie wystawy leśno-gospodarczej przez Najj. Pana, jako Protoktora wystawy, w obecności Najdost. Arcyksiążąt: Karola Ludwika, Franciszka Ferdynanda, Franciszka Salwatora, ks. Filipa Koburga, hr. Kalnoky'ego, hr. Taaffego, generała broni Bauera, Kallaya, wszystkich austriackich Ministrów, oraz hr. Szapary'ego, Bethlena i br. Orey'ego z gabinetu węgierskiego; dalej, w obecności naczelników urzędów dworskich, licznych członków ciała dyplomatycznego, — pomiędzy którymi był ks. Reuss z całą ambasadą — „prezydów obu Izb Rady Państwa. Obecni byli dalej liczni członkowie wyższej i niższej Izby parlamentu węgierskiego, burmistrz Prix, z wieloma członkami rady miejskiej, nader liczne reprezentacje naukowych, przemysłowych i handlowych kół.

Najj. Pana powitano za przybyciem gromkimi okrzykami: Niech żyje! i *Eljen!* poczem powitali Go prezydenci wystawy ks. Colloredo i hr. Falkenhayn. Ks. Ferdynand Kinsky odprowadził Monarchę do pawilonu cesarskiego i tutaj wypowiedział mowę inauguracyjną, w której zaznaczył, że produkcya rolna tworzy podstawę dobrobytu Monarchii, i że od r. 1866 nie odbyła się w Wiedniu żadna wystawa gospodarza. Mowca zakończył wywazaniem Najj. Panu podziękowania za objęcie protektoratu nad obecną wystawą.

Najj. Pan raczył odpowiedzieć na powyższe przemówienie w te słowa:

Z radością przyjąłem pod Moją szczególniejszą opieką rolniczo-leśną wystawę. Jestem przekonany, iż wystawa złoży dowód wielkich postępów w ostatnim dziesięciu lat na szerokim polu kultury krajowej. Oby jej powodzenie stało się bodźcem dążeń i prac na przyszłość. Z tem życzeniem ogłaszam wystawę za otwartą.

Najj. Pan po przyjęciu przedstawienia członków dyrekcji i generalnego komitetu wystawy, rozpoczął zwiedzać wystawę. W imieniu Węgier powitali Monarchę: prezes oddziału węgierskiego hr. Deseffy i wiceprezycenci Luchek, Tisza i hr. Aladar Andrassy.

Wiedeń, 14 maja. Izba deputowanych załatwiła etat Ministerstwa sprawiedliwości i rozdziały: Najwyższa Izba obrachunkowa, etat pensyjny oraz subwencje i dotacje funduszów krajowych i gminnych. Przy tytule: Zakłady karne — oświadczył p. Minister hr. Schönborn, że administracya sprawiedliwości jest tego zapatrywania, iż chodzi tu o odpowiednie celowi zajęcie więźniów, nie zaś o większe zarobki. Zarządy więzień starają się więźniów o ile można na wolności zatrudniać. Co się tyczy wojskowej procedury karnej rokowania pomiędzy Ministerstwami są jeszcze w toku.

Reprezentant Rządu radca ministeryalny Richs, oświadczył, że Rząd myśli o założeniu na terytorjum zamorskiem kolonii karnej dla rewertentów.

Przy rozdziale: Etat pensyjny, ponagła dep. Krauss wniesienie projektu ustawy o podwyższeniu pensyj dla

wdów i sierót po urzędnikach. Reprezentant Rządu radca ministeryalny Ellinger oświadcza, że żądaniu temu obecnie jeszcze trudności finansowe stoją na przeszkodzie; pomoc w tym względzie możliwą jest tylko w drodze ubezpieczenia, i w tym kierunku czynią się już dochodzenia przedwstępne.

Na wieczornem posiedzeniu załatwiła Izba jeszcze resztę pozycji budżetowych i uchwaliła następnie bez rozpraw w drugim i trzecim czytaniu ustawę finansową z dochodami w wysokości 548,820.006 zł. i wydatkami w sumie 546,303.035 zł.

Z powodu zaproszenia członków Izby na otwarcie wystawy rolniczej, dzisiejsze posiedzenie rozpocznie się po południu.

Wiedeń, 14 maja. (Tel. pr.) Izba deputowanych zakończy swe czynności zapewne w sobotę, a Izba panów w połowie przyszłego tygodnia.

Wczoraj odbył się pożegnalny bankiet klubów prawnicy.

Wiedeń, 14 maja. Wiener Ztg. ogłasza: Prowizoryczny artystyczny sekretarz teatru nadwornego dr. Max Burckhardt został mianowany dyrektorem tego teatru.

Wiener Ztg. ogłasza zwołanie sejmiku czeskiego na 19 maja, a sejmiku górnio-austriackiego na 20 maja.

Wiedeń, 14 maja. Król Milan przybył tu wczoraj wieczorem z Paryża.

Praga, 14 maja. Wczoraj przed południem tłumy robotników przeciągając przez główne ulice Pragi, chciały przed gmachem Namiestnictwa wyprawić demonstracyę, zostały wszakże przez policję rozproszone. Aresztowano dotychczas 18.

Praga, 14 maja. W przedzalni Richtera, gdzie wczoraj zawieszono roboty, podjęto dzisiaj na nowo regularną pracę. Dotychczas panuje wszędzie spokój, nigdzie nie widać zbiegowisk. Pada deszcz ulewny.

Peszt, 14 maja. Prezes gabinetu hr. Szapary zgodził się na to, aby wziąć pod obrady wniosek skrajnej lewicy w sprawie zmiany ustawy o swojszczyźnie; pragnie bowiem uniknąć nawet cienia podejrzenia, jakoby Rząd obawiał się dyskusji nad tym przedmiotem. Nie przesądza to jednak ani o przyjęciu ani odrzuceniu wniosku.

Izba przekazała wniosek właściwej komisji.

Królewiec, 14 maja. Cesarz i cesarzowa przybyli tu dzisiaj o godzinie 9 rano.

Berno, 14 maja. Reprezentacya gminy uchwaliła jednogłośnie i bez dyskusji, ażeby z okazji zaślubin Najdost. Arcyksiężniczki Maryi Walerii, wysłać do Najj. Pana adres gratulacyjny przez delegacyę z rady, oraz, ażeby w dniu zaślubin Najdost. Arcyksiężniczki, jakoteż w każdą potem rocznicę w ciągu całego Jej życia, obdarzać pięć ubogich dziewcząt kwotą po 100 zł.

Petersburg, 14 maja. Według urzędowych relacyj stan oziminy był z początkiem kwietnia starego stylu dobry, a w wielu częściach kraju nawet bardzo dobry, w niektórych zaś okolicach na mniejszych obszarach zasiewy były uszkodzone.

Petersburg, 14 maja. Książę Czarnogóry spodziewany tu jest w pierwszej połowie czerwca.

Berlin, 14 maja. Parlament obradował dalej nad przedłożeniem kolonialnem. Rząd oświadcza, że posiadanie i wyzyskanie wschodnich wybrzeży afrykańskich rokuje nadzwyczajne powodzenie. Misye są nader ważnym czynnikiem dla urzeczywistnienia rozwoju kolonialnego. Wojskowa władza na wybrzeżu wschodniej Afryki jest bezpiecznie ugruntowana; włożony tam kapitał przyniesie obfitą korzyść. Przed-

łożenie kolonialne zostało przekazane komisji budżetowej.

Berlin, 14 maja. (Tel. pryw.) Według *Kreutz Ztg.* zamierza Leon XIII przedsięwziąć nowe kroki celem wywołania dyskusji nad sprawą władzy świeckiej Papieża.

Belgrad, 14 maja. Regentowi Belimarkowicowi złożyli z okazji jubileuszu służbowego osobiście życzenia: król, regenci, ministrowie, ciało dyplomatyczne i różne deputacye.

Rzym, 14 maja. W Vigliano zgorzała gisernia kul, przyczem 17 osób poniosło śmierć, a wiele jest poranionych.

W Izbie deputowanych, przy obradach budżetowych, nad etatem ministerstwa spraw zagranicznych, oświadczył Crispi, że polityka Włoch nie jest polityką wojny, ale pokoju. Traktaty ze sprzymierzeńcami są charakteru obronnego, ale nie zaczepnego. Crispi zaprzecza, żeby polityka przymierzy popychała Włochy do uzbrojeń. Rozwój sił wojskowych służy do obrony granic i niezawisłości. Ministerjum poczytuje za swój obowiązek, występowanie w obronie autonomii i niezależności wszystkich narodów. Postawa ministerstwa względem krajów bałkańskich, odpowiada w zupełności tej zasadzie. Dalej rzekł Crispi, że jeśli pokój lat ostatnich nie został nadwreżony, to było to dziełem mocarstw sprzymierzonych. Włochy nie mogły legalnie uznać wyboru księcia Ferdynanda, Bułgaria jednak może o los swój być spokojna, jeżeli będzie sprawiedliwie rządzona i administrowana. Crispi nie wierzy, ażeby z powodu kwestyi kreteńskiej wybuchnąć mogła wojna. We wszystkich sprawach, odnoszących się do półwyspu bałkańskiego, istniało zupełne porozumienie pomiędzy Austro-Węgrami, Anglią i Włochami, a mianowicie zachowanie się Austro-Węgier nie mogło być bardziej lojalne.

Bern, 14 maja. Celem zarządzenia w sposób skuteczniejszy zawlekaniu zarazy bydłowej, zaproponowała szwajcarska Rada związkowa Rządowi austriackiemu natychmiastową rewizyę postanowień konwencji o dowozie bydła do Szwajcaryi.

Paryż, 14 maja. Według doniesień z Cotonou, odbyła się wymiana jeńców, przyczem 9 zakładników Dahomey utonęło. Król Dahomey ma zdaje się zamiar prowadzić dalej kroki nieprzyjacielskie.

Paryż, 14 maja. Na posiedzeniu Izby deputowanych, na pytanie deputowanego Mileraud w sprawie złożenia z urzędu jednego z urzędników kolei lyońskiej dla tego, iż jest kandydatem rady municypalnej paryskiej, oświadczył minister Guyot, że towarzystwo kolejowe chce zastosowania praw swoich, minister jednak uczyni co tylko można, ażeby towarzystwo skłonić do ustępstwa. Następnie odrzucono prosty porządek dzienny 266 głosami przeciw 210, a uchwalono znaczną większością porządek dzienny, wyrażający zaufanie w oświadczenie rządu.

Londyn, 14 maja. Podczas wczorajszego bankietu u lorda majora na cześć Stanleya, wręczył lord major Stanleyowi dyplom, nadający mu prawo obywatelstwa miasta Londynu.

Londyn, 14 maja. Ambasadorowie Austro-Węgier, Rossyi i Włoch przybyli do Windsor, celem złożenia wizyty królowej Wiktorii.

Ateny, 14 maja. Poseł turecki Riza basza, został odwołany, zastąpić go ma dotychczasowy poseł turecki w Belgradzie.

New-York, 14 maja. Według telegraficznego doniesienia z Rio-Janeiro, kongres republikański wybierze wkrótce prezydenta Brazylii i ogłosi konstytucyę jeszcze przed sierpniem.

L. 4022 (3120 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Kalwarii zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy 350 zł. z pn. odbędzie się na rzecz Majera Einhorn na tutejszym Sądzie sprzedaż całej lwh. 64 objętej posiadłości i połów lwh. 185 186 i 187 gm. kat. Kalwaria objętych realności spadkobierców sp. Franciszka Gramatyki własnych w dwóch terminach mianowicie dnia 9 czerwca i 14 lipca 1890 każdym razem o godzinie 10 rano.
Wyciąg hipoteczny i warunki licytacyjne przejrzeć można w registraturze sądowej.
Kuratorem wierzycieli ustanowiony dr. Silberfeld adwokat w Kalwarii.
Wadyum wynosi 248 zł.
Cena szacunkowa 2480 zł. wa.
Kalwaria, dnia 30 kwietnia 1890.

L. 3785 (3121 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Kalwarii zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy 246 zł. z pn., odbędzie się na rzecz Leopolda Zimmerpitz na tutejszym Sądzie powiatowym sprzedaż posiadłości lwh. 212 gm. kat. Brody objętej dłużnika Kazimierza Pajaka własnej w dwóch terminach mianowicie dnia 9go czerwca i dnia 14 lipca 1890 każdym razem o godz. 10 rano.
Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze sądowej.
Kuratorem wierzycieli ustanowiony c. k. notaryusz p. Wiktor Jaworski w Kalwarii.
Wadyum wynosi 16 zł. wa.
Kalwaria, dnia 23 kwietnia 1890.

L. 448 (3111 3-3)
Celem zaspokojenia pretensji Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Przemysłu w kwocie 35 zł. z pn., rozpisuje się egzekucyjną licytację połowy realności l. k. 28 w Przemysłu na Zasaniu, tudzież jej przynależności tamże się znajdujących a dłużników Katarzyny i Jana Kie własnych, w dniach 9 czerwca 1890 i 7 lipca 1890 każdym razem o godzinie 10 rano w biurze nr. 1 odbyć się mającej.
Na pierwszym terminie realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na drugim za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.
Wartość szacunkowa wynosi 132 zł. 50 ct.
Wadyum 14 zł.
C. k. Sąd obwodowy.
Przemysł, 26 lutego 1890.

L. 8844 (3127 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Skolem ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności Mosesa Klügera w kwocie 240 zł. odbędzie się 16 czerwca i 16go lipca 1890 zawsze o 10tej godzinie rano egzekucyjną sprzedaż realności dłużników solidarnych Wasyla Fedyniak i Maksyma Hawryłów pod lk. 62 i 25 w Rozanec niższej położonych.
Cena wywołania pierwszej 800 zł. a drugiej 750 zł.
Wadyum 80 zł. i 75 zł.
Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w aktach ts. registry.
Skole, dnia 30 marca 1890.

L. 2676 (3110 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Przemysłu ogłasza, iż celem zaspokojenia pretensji Magdaleny Masłaj i Maryi Sochackiej w kwocie 400 zł. zpn. publiczna egzekucyjna sprzedaż realności pod lk. 241 w Przemysłu na Zasaniu położonej, dłużników Jakóba i Maryi małżonków Mikusówi własnej, ciał tabularnego nie stanowiących, dnia 9 czerwca 1890 i dnia 7 lipca 1890 o godzinie 10 rano w Sądzie biuro nr. 2 przedsięwziętą będzie.
Cena wywołania, wartość szacunkowa 2050 zł.
Wadyum 205 zł.
Na pierwszym terminie sprzedaż nastąpi za lub wyżej na drugim i niżej ceny wywołania.
Akt zastawniczego opisanie i oszacowania, oraz dalsze warunki licytacyjne do przejrzania w registraturze Sądu.
Dla niewiadomych wierzycieli kurator adwokat dr. Glanz.
Przemysł, 19 marca 1890.

L. 2151 (3002 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Wieliczce zawiadamia, że w celu zaspokojenia wierzytelności powiatowej kasy Oszczędnosci w Wieliczce w kwotach 16 zł. 30 ct. i t. d. w dniu 26 czerwca 1890 i w dniu 22 sierpnia 1890 w Sądzie o godzinie 9tej rano realność pod l. 38 w Rzeszotarach przez publiczną licytację sprzedaną będzie.
Cena wywołania wynosi 1005 zł.
Zakład 100 zł. 50 ct.
Wyciąg hipoteczny, akt szacunkowy i resztę warunków licytacyjnych przegladnąc wolno w registraturze Sądu.
O tem zawiadamia Sąd interesowanych tych, którymby rezolucya licytacyjna

doręczoną być nie mogła, lub którzyby po dniu 26go lutego 1890 do hipoteki weszli do rąk kuratora notaryusza Kazimierza Przychockiego w Wieliczce.
C. k. Sąd powiatowy.
Wieliczka, dnia 14 kwietnia 1890.

L. 2943 (3150 3-3)
W dniach 23 maja 1890 i 27 czerwca 1890 każdym razem o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności w księdze gruntowej dla gminy katastralnej Łysiec na imię dłużnika Simchy Hermana zapisanej wyk. hipotecznym l. 444 objętej w Łyscu pod nr. d. 263 położonej w celu ściągnięcia 89 zł. 19 ct. wa. z pn., na rzecz c. k. uprz. gal. Zakładu kredyt. włościańskiego w likwidacji we Lwowie.
Cena szacunkowa wynosi 200 zł. wa.
Wadyum 20 zł.
Gdyby nie można osiągnąć ceny szacunkowej, realność powyższa na ostatnim terminie także poniżej takowej sprzedaną będzie.
Resztę warunków licytacyjnych i protokół oszacowania tej realności przejrzeć można w tusądowej registraturze.
C. k. Sąd powiatowy.
Bohorodeczany, 14 grudnia 1889.

L. 1107 (3151 3-3)
W dniach 23 maja 1890 i 27 czerwca 1890 każdym razem o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności w księdze gruntowej dla gminy katastralnej Hlebówki na imię dłużnika Mendla Imbermana i Natana Imbermana zapisanej wykazem hipotecznym l. 229, 230 i 231 objętej w Hlebówce pod nr. d. 46 położonej w celu ściągnięcia 21 rat pożyczkowych po 18 zł. i 65 zł. 45 ct. wa. na rzecz c. k. uprz. gal. Zakładu kredyt. włościańskiego w likwidacji we Lwowie.
Cena szacunkowa wynosi 500 zł.
Wadyum 50 zł.
Gdyby nie można osiągnąć ceny szacunkowej realność powyższa na ostatnim terminie także poniżej takowej sprzedaną będzie.
Resztę warunków licytacyjnych i protokół oszacowania tej realności przejrzeć można w tusądowej registraturze.
C. k. Sąd powiatowy.
Bohorodeczany, 14 września 1889.

L. 3620 (3122 3-3)
W tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano dnia 27 maja 1890 powyższej ceny szacunkowej, zaś dnia 26 czerwca 1890 nawet poniżej takowej licytacja 1/3 części realności lk. 397 według wykazu hip. l. 626 gminy kat Toporów Abrahama Jzaka dw. im. Kesslera własnych na rzecz Towarzystwa zaliczkowego w Radziechowie pto 120 zł.
Cena wywołania 80 zł.
Wadyum 10 pre.
Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w tusąd. registraturze.
Dla wierzycieli hipotecznych ustanawia się kuratora p. Leona Holzera c. k. notaryusza w Łopatynie.
C. k. Sąd powiatowy.
Łopatyn, 28 lutego 1890.

L. 5830 (3123 3-3)
W dniach 12 czerwca 1890 i 10 lipca 1890 zawsze o godzinie 10 rano, odbędzie się w tutejszym Sądzie, celem zaspokojenia pretensji Michała Grabca w ilości 77 zł. egzekucyjną sprzedaż przez licytację połowy ciała tabularnego w Grzechyni lwh. 760 objętego, dłużnika Jana Tatarskiego własnej.
Cena wywołania 280 zł.
Wadyum 28 zł.
C. k. Sąd powiatowy.
Maków, dnia 18 grudnia 1889.
C. k. Sędzia powiatowy.

L. 1282 (3148 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Brzozowie zawiadamia, że celem zaspokojenia resztującej wierzytelności Salamona Scherza 8 zł. 20 ct. zpn. odbędzie się publiczną sprzedaż 1/3 części realności wyk. hip. 492 ks. gr. gminy Brzozów, 1/8 części realności wh. 493 tejsze gminy objętych Józefa Czuchry własnych dnia 29 maja i 3 lipca 1890 o 10 godz. rano.
Cena wywołania 28 zł. 34 ctw.
Wadyum 2 zł. 84 ctw.
Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny można przejrzeć w Sądzie tutejszym.
Brzozów, dnia 22 lutego 1890.

L. 3450 (3149 2-3)
W dniach 6 czerwca 1890 i 18 lipca 1890 każdym razem o godzinie 10 przed południem odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności w księdze gruntowej dla gminy katastralnej Hlebówka na

imię dłużniczki Maryi Wasiutyn a względnie jej masy spadkowej zapisanej wykazem hipotecznym l. 211 objętej w Hlebówce pod nr. d. 40/s. 44 położonej w celu ściągnięcia 24 rat pożyczkowych po 12 zł. i reszty kapitału 33 zł. 44 ct. aw. zpn. na rzecz c. k. up. gal. Zakładu kr. włośc. w likwidacji.
Cena szacunkowa wynosi 350 zł.
Wadyum 35 zł.
Gdyby nie można osiągnąć ceny szacunkowej realność powyższa na ostatnim terminie także poniżej takowej sprzedaną będzie.
Resztę warunków licytacyjnych i protokół oszacowania tej realności przejrzeć można w tusądowej registraturze.
C. k. Sąd powiatowy.
Bohorodeczany 14 grudnia 1889.

L. 1336 (3155 2-3)
C. k. Sąd Dąbrowski rozpisuje ponownie licytację 1/3 części realności w Dąbrowy spadkobierców Stanisława Rhema oraz Ewy Rhemowej własnych w sprawie egzekucyjnej Fischla Schnabla przeciw tymże o 1009 zł. aw. termin na dzień 9 czerwca 1890 o godzinie 10 rano, na tym terminie realność powyższa za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.
Cena szacunkowa 650 zł. aw.
Wadyum 35 zł.
Kuratorem wierzycieli adwokat dr. Psarski
Resztę warunków do przejrzania w registraturze.
C. k. Sąd powiatowy.
Dąbrowa, dnia 16 września 1889.

L. 2802 (3083 2-3)
W c. k. Sądzie powiatowym Tyczynskim celem zaspokojenia wierzytelności Chaima Tenenbauma w kwocie 12 zł. 90 ct. zpn. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności whl. 319 ks. gł. gm. kat. Hermanowa objętej na imię Józefa i Stefani Bombów po połowie zainstabulowanej i realności lwh. 204 ks. gr. gm. kat. Hermanowa objętej na imię Józefa Bomby zainstabulowanej w dniach 23 czerwca i 4 sierpnia 1890.
Cena wywołania 267 zł. 50 ct. i 17 zł. 50 ct.
Wadyum 26 zł. 75 ct. i 1 zł. 75 ct.
Resztę warunków licytacyjnych w Sądzie można przejrzeć.
Tyczyn, 18 kwietnia 1890.

L. 4916 (2986 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Kołomyjach podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że na prośbę Adolfa Paulego starszego dozwołona została w celu ściągnięcia kwoty 4135 zł. wa. z pn., egzekucyjną sprzedaż majątności Pieruska ad Turka, wykazem hio. l. 196 objętej, do firmy handlowej „Exploatacja galie. fosforytów i fabryka chemicznych produktów“ spółki komandytowej Adolfa Paulego należącej, w dwóch na dzień 19 czerwca i 17go lipca 1890 każdym razem na godzinie 10 przed południem wyznaczonych terminach, że pomieniona majątność na pierwszym terminie tylko za lub powyżej ceny szacunkowej w kwocie 3875 zł. 71 ct. wa., która służyć będzie oraz za cenę wywołania, na drugim terminie zaś także poniżej takowej zostanie sprzedaną; że każdy chęć kupienia mający obowiązany będzie kwotę 388 zł. wa. do rąk komisji licytacyjnej złożyć, że dla wszystkich tych, którymby uchwała licytacyjna lub dalsze uchwały doręczone być nie mogły, lub którzyby na rzeczoną majątność później prawa rzeczowe nabyli, kurator w osobie adw. dr. Maramorosza z substytucją adw. Krobickiego został ustanowionym, wreszcie, że akt oszacowania w mowie będącej majątności, tudzież bliższe warunki licytacyjne w tutejszosaądowej registraturze mogą być przejrzane.
Kołomyja, 19 kwietnia 1890.

L. 3433 (3080 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Sniatynie podaje do wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Leisora Hendla przeciw masie spadkowej po sp. Prokopie Myroniuku, względnie tegoż deklarowanym spadkobiercom Tientie, Iwanowi i Piotrowi Myroniukom o zapłaceniu 52 zł. 89 ct. aw. zpn. publiczna relicytacja posiadłości wykazem hipotecznym l. 147 gminy katastralnej Uście objętej na dniu 11 czerwca 1890 o godzinie 10 rano w Sądzie tutejszym pod tym warunkiem się odbędzie, że posiadłość ta na powyższym terminie za jakąkolwiek cenę najwięcej ofiarującemu sprzedaną zostanie.
Cena wywołania 175 zł. aw.
Wadyum 17 zł. 50 ct. aw.
Resztę warunków, wyciąg hipoteczny i protokół oszacowania wolno przejrzeć w tusądowej registraturze.
Kuratorem wierzycieli niewiadomych ustanowiony adw. dr. Schaeffer w Sniatynie
C. k. Sąd powiatowy.
Sniatyn, dnia 20 kwietnia 1890.

L. 16706 (3132 2-3)
C. k. Sąd krajowy we Lwowie zawiadamia niniejszem, iż w celu ściągnięcia sumy 414 zł. wa. zpn. jako 20 raty pożyczki 9000 zł. wa. na realności lk. 201 3/4 we Lwowie na rzecz c. k. uprz. gal. akc. Banku hipotecznego zainstabulowanej, odbędzie się w dniach 19 czerwca 1890 i 17 lipca 1890, każdym razem o godzinie 10 przed południem w sali rozpraw tut. Sądu przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 201 3/4 we Lwowie położonej, według wykazu hip. 152 dz. III. gm. kat. m. Lwowa karty B. poz. 5. antonij Zabickiej własnej.
Cena wywołania 18360 zł. wa.
Wadyum 1836 zł. wa.
Na pierwszym terminie realność ta sprzedaną będzie za lub wyżej ceny wywołania na drugim i poniżej, jednak nie niżej trzeciej części onej.
Resztę warunków, protokół opisanie przynależności, tudzież wyciąg hipoteczny przejrzeć można w tus. registraturze.

O tem zawiadamia się obie strony c. k. gł. Urząd podatkowy we Lwowie, c. k. prokuraturę skarbu we Lwowie imieniem funduszu indemnizacyjnego i skarbu państwa, c. k. Namiestnictwo jako Dyrekcję gal. funduszu indemnizacyjnego, Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie, Emilię Żabicką we Lwowie, niemniej wszystkich wierzycieli hipotecznych, którzy po dniu 2 kwietnia 1890 jako dniu wydania wyciągu tabularnego prawa rzeczowe na realności pod lk. 201 3/4 we Lwowie położonej l. wyk. hip. 152 III. objętej, nabyli, lub którymby uchwała niniejsza lub uchwały późniejsze w tej sprawie zapadły z jakiegokolwiek powodów albo nie w czas, lub też wcale doręczone być nie mogły, do rąk kuratora p. adw. dr. Sołowija we Lwowie.
We Lwowie dnia 26 kwietnia 1890.

L. 16820 (2764 2-3)
C. k. Sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw tegoż Sądu w celu zaspokojenia kosztów 15 zł. 51 ct., 10 zł. 53 ct., 6 zł. 87 ct., 44 zł. 13 ct., 4 zł. 47 ct., 4 zł. 52 ct., 5 zł. 44 ct., 6 zł. 72 ct. i 6 zł. 66 ct. odbędzie się na rzecz Leona i Michalina Herzmanków dnia 19 czerwca 1890 i 17 lipca 1890 każdym razem o godzinie 10 przed południem przymusowa licytacja do Antoniego i Katarzyny Jurkiewiczów wedle wyk. hip. 697 l. B poz. 4 należących 2 1/2 z 3 1/2 części realności pod l. 818 1/4 weLwie wie położonej, że na pierwszym terminie części te realności tylko wyżej ceny wywołania 171 zł. 75 ct., na drugim zaś za tę cenę lub nawet niżej takowej sprzedane zostaną, że jako wadyum kwota 17 zł. 17 ct. złożoną być ma, akt oszacowania i warunki licytacyjne w registraturze sądowej przejrzeć lub odpisać wolno, nareszcie że dla wszystkich tych, którzyby po dniu 17 kwietnia 1890 rzeczowe prawa na wspomnianych częściach realności nabyli lub którymby uchwały sądowe niniejszej sprawy egzekucyjnej dotyczące z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, adwokat dr. Tabaczyński kuratorem a jego zastępcą adwokat dr. Krosiński mianowany został.
We Lwowie, dnia 19 kwietnia 1890.

L. 6562 (3157 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Milówce ogłasza, iż celem zaspokojenia pretensji Józefa Kocierza w kwocie 58 zł. 57 1/2 ct. aw. w drodze egzekucyjnej przez publiczną licytację realności lwh. 391 lk. 391 ks. gł. gm. kat. Rajezy I, część objętej wedle tegoż wykazu Wysokiego Skarbu jako dłużnika własnej protokołem z dnia 21 sierpnia 1889 l. 5060 egzekucyjnie oszacowanej, odbędzie się w dwóch terminach, a to dnia 9 czerwca i 10 lipca 1890 każdego razu o godzinie 10 rano w biurze c. k. Sędziego powiatowego w Milówce.
Cena wywołania 75 zł.
Wadyum 7 zł. 50 ct.
Milówka, dnia 31 gruania 1889.

L. 33492 (3025 1-3)
W c. k. Sądzie krajowym w Krakowie odbędzie się celem zaspokojenia wierzytelności Dyrekcji gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego w kwocie 3072 zł. 48 ct. zpn. w dniu 23 czerwca 1890 i w dniu 21 lipca 1890 zawsze o godz. 10 rano przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację dóbr Węglówka w powiecie wielickim położonych wykazem 724 Urzędu hip. c. k. Sądu krajowego w Krakowie objętych.
Cena wywołania 6492 zł. aw.
Wadyum 649 zł.
Warunki licytacyjne przejrzeć można w registraturze sądowej.
Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest adw. dr. Dadlez zastępcą adw. dr. Deiches
Kraków, dnia 28 lutego 1890.

L. 7841 (3158 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Sądowej Wiszni ogłasza, że w dniach 11 czerwca i 2 lipca 1890 każdą razą o godz. 10 rano, odbędzie się celem zaspokojenia sumy 90 zł. wa. zpn. na rzecz Leiby Kistera publiczna licytacja ciała hip. lw. 756 księgi gruntowej Sądowej Wiszni, Feliksa i Rozalii Marogółów własnego.

Cena szacunkowa 220 zł.
Wadyum 22 zł.
Bliższe warunki można przejrzeć w tusądowej registraturze.
Sądowa Wisznia, dn. 16 listopada 1889.

L. 2346 (2953 2-3)
W c. k. Sądzie powiatowym Tyczynskim celem zaspokojenia wierzytelności Uschera Schnella w kwocie 23 zł. 10 ct. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności whl. 87 ks. gł. gminy katastralnej Szklary objętej, na imię Maryanny Staszczak zainstalowanej w dniach 23 czerwca i 4 sierpnia 1890 o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 147 zł.
Wadyum 15 zł.
Resztę warunków licytacyjnych w sądzie można przejrzeć.
Tyczyn 25 marca 1890.

L. 7497 (3160 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Wiśniczu przeprowadzi 11 czerwca i 16 lipca 1890 każdym razem o godzinie 10 rano przymusową sprzedaż realności a) lwh. 52, b) lwh. 181 i c) lwh. 226 gm. Lipnica górna objętych, dłużników Jana Józefa i Maryi Twardoszków własnych na rzecz galic. Zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji pto 26 rat po 30 zł. zpn.

Cena wywołania realności ad a) 90 zł. ad b) 96 zł. ad c) 90 zł.
Wadyum 9 zł., 96 zł. i 9 zł.
Bliższe warunki do przejrzania w registraturze.
Wiśnicz, dnia 30 marca 1890.

L. 3013 (3186 1-3)
C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie ogłasza, iż celem zaspokojenia wywalczonej przez Scheindlę Auerbach przeciw Judzie Barasch i sp. kwoty 1500 zł. zpn. przedsięwziętą będzie dnia 9 czerwca 1890 i 7 lipca 1890 o godzinie 10 rano w zabudowaniu sądownym przymusowa sprzedaż publiczna ciała hipotecznego 7 wykazem hip. księgi gruntowej miasta Złoczowa objętego.

Przy pierwszym terminie realność ta tylko wyżej lub za cenę wywołania 7123 zł. wynoszącą, przy drugim zaś terminie także poniżej takowej sprzedana będzie.
Wadyum wynosi 356 zł. 15 ct. aw.
Kuratorem wierzycieli ustanowiono adw. dr. Wesołowskiego w Złoczowie.
Bliższe warunki i wyciąg hipoteczny, akt ocenienia przejrzeć i odpisać można w tus. registraturze.
Złoczów, 26 kwietnia 1890.

Konkursa.

L. 25 (3136 3-3)
Sąd w Frysztaku poszukuje od 1 czerwca rutynowanego z manipulacją sądową obeznanego dyktarysty za miesięcznym wynagrodzeniem 20 — 25 złr.
C. k. Sąd powiatowy.
We Frysztaku, 9 maja 1890.

L. 3515 (3108 3-3)
Przy sądzie krajowym wyższym w Krakowie opróżniona została posada woźnego kancelaryjnego z roczną płacą 300 złr. dodatkami aktywalnym 25 prc. umundurowaniem i prawem postąpienia na wyższą płacę etatową.

Podania o tę a względnie o posadę pomocnika woźnego przy tymże Sądzie wyższym ewentualnie opróżnić się mogąca wnosić należy do 12 czerwca 1890 do Prezydium Sądu wyższego w Krakowie.
Prezydium sądu wyższego
Kraków, 7 maja 1890.

L. 18658 (3131 3-3)
W celu nadania jednego galicyjskiego miejsca funduszowego w c. k. Akademii Maryi Teresy we Wiedniu ogłasza się niniejszym konkurs.

Kto więc życzy sobie umieścić w tej Akademii syna lub młodzieńca poruczonego jego opiece, winien wnieść do Wydziału krajowego prośbę najdalej do dnia 5 czerwca 1890 z następującymi załącznikami:

1) Metryką chrztu kandydata, należyście uwierzytelioną na dowód, że tenże ukończył rok ósmy a nie przekroczył roku dwunastego swego życia.

2) Świadectwem szkolnym na dowód że kandydat ukończył z dobrym postępem przynajmniej trzecią klasę szkół pospolitych tak zwanych dawniej „normalnych“.
Jeżeli kandydat uczył się dotychczas prywatnie, należy dołączyć oprócz świadec-

stwa szkolnego, świadectwo moralności wydane przez miejscowy urząd parafialny.

3) Świadectwem lekarskim o stanie zdrowia kandydata wystawionem przez ek. protomedyka lub ek. lekarza powiatowego tudzież poświadczenie o przebyciu szczyplonej lub naturalnej ospy.

4) Świadectwem o stanie majątkowym wydanem przez miejscowy urząd parafialny a zatwierdzonem przez Zwierzchność gminną i ek. Starostwo powiatowe, w którym wyrazić należy czyli kandydat ma rodzeństwo i jak liczne, nakoniec

5) Deklaracją proszącą, że w razie przyjęcia do Akademii sprawi kandydatowi wyprawę i będzie płacił do kasy zakładowej na uboczne wydatki corocznie po 200 złr. wa.

Program Akademii oraz informację o szczegółach wyprawy dla ucznia można przejrzeć w Archiwum Wydziału krajowego (gmach sejmowy na dole).

Przyjęcie do Akademii nastąpi z początkiem pierwszego półrocza szkolnego 1890/91.

Podania wniesione po upływie terminu konkursowego, albo też na ręce innej władzy nie będą uwzględnione.
Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim.
We Lwowie, dnia 6 maja 1890.

(3161 3-3)
Dyktarysta znajdzie natychmiast umieszczenie za miesięcznym wynagrodzeniem 24 do 30 złr. Wymaga się biegłości w wszystkich gałęziach manipulacji kancelaryjnej i nienaganne zachowanie się.

Oferty przy załączeniu świadectw dotychczasowego zajęcia należy wnieść do Naczelnictwa ek. powiatowej Dyrekcji skarbu w Nowym Sączu.

L. 8282 (3191 1-3)
Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę nauczyciela filologii klasycznej w c. gimnazjum w Tarnopolu. Do posady tej przyłączona jest płaca etatowa z dodatkami w myśl ustaw z dnia 9 kwietnia 1870 (Dz. u. p. nr. 46) i z dnia 15 kwietnia 1873 (Dz. u. p. nr. 45).

Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wnieść podania, zaopatrzone w potrzebne dokumenta za pośrednictwem bezpośredniej władzy przełożonej do Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 30 maja b. r.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.
Lwów, dnia 10 maja 1890.

L. 410 (3194 1-3)
Rozpisuje się niniejszym konkurs na posadę mechanika uniwersyteckiego w Krakowie. Do posady tej która ma być na razie prowizorycznie obsadzoną przywiązaną jest roczna płaca 400 złr. 100 złr. dodatku aktywalnego, oraz wolny lokal na pracownię.

Ubiegający się o tę posadę zastrzeżoną na mocy ustawy z 19 kwietnia 1872 L. 60 D. p. p. dla kwalifikowanych podoficerów c. k. armii, winien udowodnić, iż jest obywatelem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nie mniej wykazać wiek, stan, dotychczasowe zatrudnienie, fizyczne uzdolnienie, znajomość języka polskiego w słowie i piśmie tudzież, że posiada znajomość mechaniki precyzyjnej (Präcisionsmechanik u Instrumentenkunde) w teorii i praktyce udowodnioną świadectwami odbytej nauki zawodowej, tudzież wykonanych dotychczas robót. Wymagana jest nadto znajomość przyrządów astronomicznych i elektrycznych.

Podanie należy wnieść najdalej do dnia 25 czerwca r. b. do c. k. Senatu Akademickiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie bezpośrednio, a jeżeli kompetent pozostaje w służbie publicznej, za pośrednictwem swej przełożonej władzy.

Tylko w braku ukwalifikowanych i należyście uzdolnionych podoficerów mogliby być ewentualnie uwzględnieni inni kandydaci.
Kraków, dnia 10 maja 1890.

L. 1575 (3190 1-3)
Celem obsadzenia posady prokuratora państwa w Samborze z poborami VII. klasy rangi.

Ubiegający się o tę posadę mają wnieść swoje należyte udokumentowane do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości wystosowane podania w przepisanej drodze najdalej do 1 czerwca 1890.

Z c. k. Nadprokuratorji Państwa.
Lwów, dnia 12 maja 1890.

L. 5372/prc (3192 1-3)
Ogłoszenie konkursu.

Celem obsadzenia posady ek. Inżyniera w randze IX. klasy ewentualnie posady ek. Adjunkta budownictwa w randze X w galicyjskiej państwowej służbie budowniczej rozpisyje się niniejszym konkurs z terminem do 15 czerwca 1890.

Ubiegający się o jedną z tych posad

wiuen wnieść swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji i znajomości języków krajowych w przepisanej drodze służbowej do Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa
Lwów, 13 maja 1890.

Kuratele.

L. 30615 (3139 2-3)
Gołda Molknerówna, córka zmarłego Feiwuscha Molknera w Krakowie, głuchoniema poddana zostaje pod kuratelę.

Kuratorem ustanowiony Nachim Rossbach w Krakowie.
Kraków, 13 grudnia 1889.

Upadłości.

L. 3345 (3024 2-3)
C. k. Sąd obwodowy w Wadowicach ogłasza wdrożone postępowanie konkursowe do majątku Maurycego Staiera, fabrykanta zapalek w Zadziole ad Żywiec zamieszkałego, a to do całego ruchomego, gdziekolwiek znajdującego się i do nieruchomości majątku, położonego w krajach, w których ustawa z dnia 25go grudnia 1868 Dz. pr. p. z roku 1869 ar. 1 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym zamianowany został p. Bolesław Działowski c. k. sędzia powiatowy w Żywcu, tymczasowym zaś zawiadowcą masy p. adwokat dr. Udziela w Żywcu ze substytucją p. adw. dr. Raschkego tamże

Celem potwierdzenia ustanowionego przez Sąd, lub przedstawienia innego zawiadowcy masy konkursowej i jego zastępcy, tudzież obrania wydziału wierzycieli, wyznacza się termin na dzień 19 maja 1890 o godzinie 10 przed południem w biurze komisarza konkursowego, na którym stawiać się mają wierzyciele z dokumentami rozszerezenia ich wykazującymi.

Wszyszy do tej masy konkursowej jako wierzyciele jej rozszerezenia mający, chociażby o takowe nawet i spory wytoczonymi były, powinni takowe do dnia 5 czerwca 1890 stosownie do przepisów ustawy konkursowej, unikając szkodliwych następstw tamże zagrożonych w Sądzie obwodowym lub u komisarza konkursowego zgłosić i na terminie w dniu 30 czerwca 1890 r. o godzinie 9 przed południem odbyć się mającym, przed komisarzem konkursowym do likwidacji i do uporządkowania posad.

Termin ostatni służby ma zarazem jako termin do zawarcia ugody w §. 68 u. k. przewidzianej, na który w tym celu wszyscy wierzyciele niniejszym zawiązaniem otrzynują.

Zgłoszonym i na ogólnym terminie stawającym wierzycielom służy prawo przez wolny wybór w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli dotychczas urzędujących, powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Wierzyciele, którzy w Żywcu lub w pobliżu nie mieszkają, winni się przy zgłoszeniu wymienić pełnomocnika tamże zamieszkałego w celu doręczania uchwał sądowych, w przeciwnym bowiem razie na wniosek komisarza konkursowego wierzycielom rzeczonym na ich niebezpieczeństwo i koszt zastąpi kurator ustanowiony.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania konkursowego zamieszczone będą w dzienniku urzędowym „Gazety Lwowskiej“.

W Wadowicach, dnia 3 maja 1890.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 1918 (3146 2-3)
C. k. Sąd obwodowy w Wadowicach wdrażając na prośbę Jana Wężyka de prs. 11 marca 1890 l. 1918 postępowanie mające na celu umorzenie uskutecznionego w poz. 11 karty C dóbr tabularnych Pobiedz, lwh. 84 w poz. 6 karty C dóbr Benczyn lwh. 152 i w poz. 3 karty C dóbr Benczynek lwh. 153 Jana Wężyka własnych wpisu. L. 12727 pod 9 czerwca 1815. Na wezwanie Sądu szlacheckiego Tarnowskiego z 9 maja 1815 L. 3797 testament Wojciecha Rottermunda z 20 września 1811 i uchwały Sądu szlacheckiego Lwowskiego z 3 lipca 1815 a mianowicie z §. III. lit. d) substytucja Franciszka Rottermund na wypadek gdyby Salomea Rottermund w małoletności bezpotomnie zmarła, lit. e) dalsza substytucja, gdyby Franciszek Rottermund zmarł przed Salomeą Rottermund wtedy drugi syn Franciszka Rottermund ma być spadkobiercą Salomei Rottermund, gdyby ta bezdzietnie zmarła lit. f) gdyby Salomea Rottermund po dojściu do pełnoletności zmarła bezpotomnie, wolno jej zarządcę połączyć swego majątku, a mianowicie Łękawicę i Zagórze z przyl. drugą zaś połowę

t. j. dobra Paszkówka, Pobiedz, Benczyn i Benczynek odziedziczą wyżej substytuowani spadkobiercy z §. XII. lit. c) gdyby Salomea Rottermund zostawiła po sobie potomstwo, wtedy wyżej wymienieni substytucji tracą swe prawo substytucyjne, jednakże po śmierci żony Wojciecha Rottermund i objęciu majątku ojcowskiego przez Salomeę Rottermund, taż obowiązana będzie każdemu z potomków Franciszka Rottermund po wejściu w związek małżeński lub po osiągnięciu 24 r. życia wypłacić sumę 10000 złp. w stanie biernym dóbr Paszkówka z przyl. i Łękawica z przyl. na rzecz Franciszka Rottermund jego drugiego syna i innych potomków się intabulując.

Wzywa niewiadomych z życia i miejsca pobytu Franciszka Rottermunda, drugiego syna Franciszka Rottermunda i innych spadkobierców i prawonabywców, ażeby w ciągu roku licząc od ogłoszenia tego edyktu w „Gazecie Lwowskiej“ a mianowicie od dnia 1 czerwca 1890 roku w Sądzie tutejszym z pretensjami swemi się zgłosili, gdyż inaczej po upływie tego terminu na ponowne żądanie Jana Wężyka pretensja tym wpisem objęta umorzona i wpis wykreślony zostanie.

Wadowice, dnia 26 kwietnia 1890.

L. 2316 (3094 2-3)

C. k. Sąd obwodowy w Jasle w załatwieniu podania Abuscha Abrahama, Jeannetty z Abranowiczów Groakowej, Józefa Abranowicza, Berty Abranowiczowej i Jakóba Abranowicza współwłaścicieli tabularnych dóbr Wróblika królewskiego lwh. 548 objętych uprawnionych do wynagrodzenia za zniesione prawo propinacji w tych dobrach wzywa w celu przekazania wymierzonego orzeczeniami c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego z dnia 20 września 1889 L. 16053 i z dnia 12 grudnia 1889 L. 25731 za odjęcie prawa wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych w dobrach Wróblika królewskim lwh. 548 objętych kapitału wynagrodzenia w kwocie 1766 złr. 50 ct. i 1148 złr. 22½ ct. wierzycieli hipotecznych rzeczonych dóbr do pisemnego lub ustnego zgłoszenia w tutejszym Sądzie swych wierzytelności najdalej do dnia 12 lipca 1890.

Zgłoszenie ma obejmować:

a) dokładne podanie imienia i nazwiska, tudzież zamieszkania (numeru domu) zgłaszającego się, ewentualnie jego pełnomocnika, który winien przedłożyć pełnomocnictwo legalizowane wszelkim prawnym wymogom odpowiednie,

b) oznaczenie hipoteczne pozycyi zgłoszonej

d) jeżeli zgłaszający się zamieszkuje po za okręgiem Sądu tutejszego, winien jest wymienić znajdującego się w okręgu Sądu pełnomocnika dla odbierania rozporządzeń sądowych, w przeciwnym bowiem razie przesłane będą pocztą do zgłaszającego się z takim samym skutkiem prawnym, jak gdyby do rąk własnych były doręczone.

Ktokolwiek zaniedba zgłosić się w terminie oznaczonym, będzie uważany tak jak gdyby zezwolił na przekazanie pretensyi swojej na kapitał wynagrodzenia, według kolei na niego przypadającej, nie będzie on już słuchany przy rozprawie, utraci on także prawo czynienia wszelkiej opzycyi i użycia wszelkiego środka prawnego przeciw ugodzie, którąby interesanci stawający między sobą, w myśl §. 5 patentu z 25 września 1850 l. 374 dz. p. p. zawarli jednakże tylko wtedy, jeżeli pretensya jego według porządku hipotecznego przekazana została na kapitał wynagrodzenia albo też stosownie do §. 27 ces. pat. z 8 listopada 1853 została nadal zabezpieczoną na ziemi.

Jasło, 26 kwietnia 1890.

L. 3147 (3152 3-3)

C. k. sąd powiatowy w Brodach, zawiadamia niewiadomego z życia i miejsca pobytu Jana Czachorowskiego przeciw niemu wnioś Michał Czachorowski pozwem dnia 1 marca 1890 l. 3147 o odwołanie aktu darowizny z daty Brody 3 maja 1889 l. rep. 1805 zpn. w skutek czego wyznaczono do rozprawy ustnej termin na dzień 21 maja 1890 godz. 10 przed południem w sądzie tutejszym nr. biura 2 a duplikat pozwu z allegatami doręczone do rąk ustanowionego dla kuratora adw. dr. Orskiego z Brodów, którego substytutem mianowano dr. Jakóba Byk z Brodów.

O tem zawiadamia się Jana Czachorowskiego z wezwaniem, ażeby przed wyznaczonym terminem, kuratorowi potrzebne do obrony środki dostarczył, lub innego zastępcę sobie ustanowił i o tem sąd tutejszy zawiadomił, gdyż inaczej wszelkie skutki ze zawiadbania wynikające, sam sobie przypisze.

C. k. Sąd powiatowy.
Brody, dnia 22 marca 1890.

L. 7622 (2936 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie podaje do wiadomości, iż w sprawie Hersza Padawera przeciw Georgowi właściciwie Jerzemu Konradowi o wpis egzekucyjnego prawa zastawu dla kwoty 50 zł. aw. zpn. w stanie biernym $\frac{1}{5}$ części z $\frac{3}{26}$ części majątkości Golezów wyk. hip. 586 objętej Jerzego Konrada własnej, celem doręczenia Georgowi właściciwie Jerzemu Konradowi uchwały z dnia 6 marca 1890 l. 4075 kuratorem ad actum adwokata Dr. Jana Mikućńskiego w Tarnowie ze substytucją adwokata Dr. Kronhelma w Tarnowie ustanowiono i kuratorowi uchwała z dnia 6 marca 1890 l. 4075 doręczoną została.
Tarnów, dnia 24 kwietnia 1890.

L. 4950 (3082 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Sokalu ustanowił celem doręczenia uchwały tabularnej z dnia 18 września 1889 l. 12209 dla niewiadomej z miejsca pobytu Handzi Raj kuratorem p. Dra. Filipowskiego
O czym się teże w celu strzeżenia swych praw uwiadamia.
Sokal, dnia 1 kwietnia 1890.

L. 3747 (3187 1-3)
C. k. sąd powiatowy w Brzozowie ustanawia dla nieobecnego Franciszka Baciora w sprawie prowizoryalnej Franciszka Suchorabskiego przeciw niemu i innym o naruszenie w posiadaniu debry w Golcovej, kuratora w osobie Józefa Wolanina z Golcovej, upoważniając też, aby praw nieobecnego przy rozprawie na dniu 31 maja 1890 o 4 godzinie po południu przed komisją sądowną bronił.
Wzywa się zatem nieobecnego, aby albo kuratorowi środków do obrony dostarczył, albo też innego pełnomocnika sobie ustanowił, gdyż w przeciwnym razie skutki zaniebdania sam sobie przypisze.
C. k. Sąd powiatowy.
Brzozów, 5 maja 1890.

L. 891 (3029 1-3)
C. k. sąd powiatowy w Krościenku zawiadamia niniejszem nieobecnego Jana Dudę, że na prośbę Mojżesza Engländera dozwolono intabulację egzekucyjnego prawa zastawu dla wierzytelności 130 zł. wal. aust. zpn. w stanie biernym $\frac{2}{7}$ części jego realności w Krościenku lwh. 560 objętej, a dotyczącą rezolucję doręczono ustanowionemu dla kuratorowi Wincentemu Cwiertniewiczowi z Krościenka.

C. k. Sąd powiatowy.
Krościenko, dnia 6 maja 1889.

L. 13080 (3061 1-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że Robert i Anna, małżonkowie Bellak, właściciele realności we Lwowie przeciw spadkobiercom Meilecha Byka pod dniem 22 marca 1890 do l. 13080 pozew wnieśli i o pomoc sądowną prosili, w skutek czego ponieważ pozwani spadkobiercy z imienia, życia i miejsca pobytu nie są znani a zatem c. k. sąd krajowy do zastępowania i na ich koszt i szkodę tut. adw. dr. Maurycego Ambesa a też zastępcę adw. dr. Adolfa Menkesa kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej dla Galicyi przepisanej przeprowadzoną będzie.
Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanych, aby w należyłym czasie osobiście stanęli, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielili, lub innego zastępcę wybrali i sądowi oznajmili, słowem stosownych do obrony środków użyli, gdyż wynikające z zaniebdania skutki sami sobie przypisać będą musieli.
We Lwowie, 29 marca 1890.

L. 12682 (3059 1-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że do tegoż sądu dnia 19 marca 1890 do l. 12682 wniósł dr. Józef Ostoję Zagórski przeciw Karolowi Kozakiewiczowi, Józefowi Grünberg, Racheli Alexandrowicz, Wincentemu Lenkiewiczowi, Rozalii Kozakiewicz, Antoniemu Patkiewiczowi, Esterze Berger, Kassielowi Steinberg, Janowi Osuchowskiemu, Esterze Mittelmanna i Jakubowi Nadel, względnie ich spadkobiercom pozew o unieważnienie wpisu i wykreślenia parcel gruntowych w karcie A. wyk. hip. 162 l. gminy kat. Lwów i przeniesienie takowych do karty A. realności l. 840 $\frac{1}{4}$ we Lwowie i o uznanie własności tych parcel, na który to pozew wyznaczono termin dziewięć dziesięciodniowy do wniesienia pisemnej obrony.
Gdy miejsce pobytu powyższych pozwanych względnie ich spadkobierców, nie jest wiadome, został dla nich adw. dr. Horwath mianowany.
Wzywa się zatem powyższych pozwanych, aby do swojej obrony służące środki ustanowionemu kuratorowi dostarczyli lub też innego zastępcę sobie obrali i tegoż sądowi wymienili, gdyż inaczej ze zaniebdania wyniknąć mogące następstwa szkodliwe sami sobie przypiszą.
We Lwowie, 29 marca 1890.

L. 4594 (2943)
C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu jako sąd handlowy ogłasza, iż wpisano w rejestr stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie „Towarzystwo zaliczkowe w Brzeczowie, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“, że walne zgromadzenie tego towarzystwa odbyte na dniu 17 marca 1890 wybrało w skład Dyrekcji na przeciąg lat trzech następujących członków: księdza Michała Gułłę ponownie jako dyrektora, Bazylego Drozdowskiego jako kasjera w miejsce ustępującego Michała Hordyńskiego, a Franciszka Duchę jako kontrolora w miejsce ustępującego Maryana Zalewskiego,
C. k. Sąd obwodowy.
Tarnopol, dnia 22 marca 1890 roku.

L. 3256 (3069 1-3)
C. k. Sąd obwodowy w Wadowicach ustanawia p. dr. Ksawerego Chrzanowskiego adwokata w Kętach, kuratorem ad actum, dla nieznanego z pobytu Wincentego Frischa z Kęt w sporach wekslowych o 150 zł. i 200 zł., które przeciw Wincentemu Frischowi wytoczył w tutejszym sądzie Władysław Fryś pozwami z 29 kwietnia 1890 l. 3256 i 3257.

Wincentego Frischa wzywamy, aby kuratorowi podał potrzebne środki obrony lub, aby wskazał sądowi innego pełnomocnika, bo inaczej na jego koszt i niebezpieczeństwo spór zostanie z kuratorem przeprowadzony.
Wadowice, dnia 3 maja 1890.

L. 13079 (3062 1-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszem wiadomo, czyni że Markus Graff właściciel realności we Lwowie przeciw spadkobiercom Meilecha Byka pod dniem 22 marca 1890 l. 13079 pozew wniósł i o pomoc sądowną prosił w skutek czego, ponieważ imię życia i miejsce pobytu pozwanych spadkobierców nie jest znanem a zatem c. k. sąd krajowy do zastępowania i na ich koszt i szkodę tutejszego adw. dr. Waldmanna, a też zastępcę adw. dr. Jakóba Reissa kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej dla Galicyi przepisanej, przeprowadzoną będzie.
Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanych, aby w należyłym czasie osobiście stanęli, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielili lub innego zastępcę wybrali i sądowi oznajmili słowem stosownych do obrony środków użyli, gdyż wynikające z zaniebdania skutki sami sobie przypisać będą musieli.
We Lwowie, dnia 29 marca 1890.

L. 14704 (3071 1-3)
C. k. sąd powiatowy delegowany miejski cywilny w Krakowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Władysława Chrośnikiewicza, że w sprawach Władysława Kaczmarskiego przeciw niemu pto. 100 złr. aw. zpn. l. 14704 i 40 zł. aw. zpn. l. 14706 ustanowiono kuratorem p. adw. dr. Dobię ze substytucją adw. dr. Chmurskiego z wezwaniem, aby ustanowionemu kuratorowi dowodów potrzebnych lub też pełnomocnika do tych spraw sądowi tut. przedstawił.
Kraków, dnia 26 kwietnia 1890.

L. 5519 (3076 1-3)
C. k. sąd powiatowy w Gródku podaje do wiadomości, że na dniu 28 grudnia 1888 zmarł w Gródku bez pozostawienia ostatniej woli rozporządzenia Ascher Blum. Ponieważ sądowi miejsce zamieszkania pozostającej po nim córki Rebece Blum zam. Billig w Ameryce zostającej nie jest wiadome, zatem wzywa się Rebece Blum zam. Billig, aby w przeciągu jednego roku od daty dzisiejszej w tus. się zgłosiła i deklarację do spadku wnieśli, ile że w przeciwnym razie spadek z deklarowanymi spadkobiercami i ustanowionym dla niej kuratorem Aleksandrem Tomaszewskim uporządkowany zostanie.
Gródek, dnia 30 czerwca 1889.

L. 2831 (3041 1-3)
C. k. Sąd obwodowy w Samborze zawiadamia Karolinę Zbrożek że na prośbę Samborskiej Kasy Oszczędności celem zapożyczenia czterech rat amortyzacyjnych po 30 złr. aw. zpn. i resztującego kapitału 366 złr. zpn. dozwolił uchwałę z dnia 4 marca 1890 l. 2830 intabulację egzekucyjnego prawa zastawu dla powyż wspomnianej należności na rzecz Samborskiej Kasy Oszczędności w stanie biernym realności pod lk. 82/114 dzielnicy przemyskiej w Samborze położonej jak i przymusowe ocenienie tej realności będącej własnością Dominika Zbrożka a względnie tegoż masy spadkowej i Karoliny Zbrożek.
Ponieważ Karolina Zbrożek z życia i miejsca pobytu jest niewiadomą, ustanowił Sąd obwodowy dla niej kuratora w osobie adw. Dr. Steuermana i temuż powyż nadmienioną uchwałę doręczył.
Rzeczą zatem Karoliny Zbrożek jest

aby wcześniej potrzebne do obrony jej praw kroki przedsięwzięła, gdyż w przeciwnym razie skutki zaniebdania sama sobie przypisaćby musiała.

Sambor, 4 marca 1890.

L. 1959 (3066)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Brzeżanach uwiadamia, że w skutek uchwały z dnia 15 marca 1890 l. 959 wpisano dnia 25 marca 1890 w rejestrze handlowym dla firm gospodarczych i zarobkowych przy firmie „Kasa handlowa i przemysłowa w Przemyślanach“ stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, że na odbytem w dniu 8 stycznia 1890 walnem zgromadzeniu członków stowarzyszenia wybrani zostali a) w miejsce ustępującego Dyrektora Judy Wachsa Izrael Adler senior dyrektorem, b) w miejsce ustępującego członka Dyrekcji kasjera Chaskla Adlera Juda Wachsa kasjerem nareszcie c) w miejsce ustępującego zastępcy kasjera Majera Teichberga, Abraham Adler zastępcą kasjera.
Brzeżany, dnia 31 marca 1890.

L. 19411 (3035 1-3)
C. k. Sąd krajowy jako Sąd handlowy we Lwowie oznajmia nieobecnemu Tadeuszowi Bojarskiemu, że przeciw niemu został dnia 3 maja 1890 do l. 19411 na rzecz lwowskiej fili Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie wydanym nakaz zapłaty sumy wekslowej 750 złr. z przyn.

Gdy miejsce pobytu Tadeusza Bojarskiego nie jest wiadome ustanowiono dla niego kuratorem adw. Dr. Stromengera a też zastępcę adw. Dr. Fedaka i wspomniany nakaz zapłaty wspomnianemu kuratorowi doręczonym zostaje.
Wzywa więc zatem Tadeusza Bojarskiego aby ustanowionemu kuratorowi służące do swojej obrony środki dostarczył lub innego zastępcę sobie obrął, gdyż inaczej ze zaniebdania wyniknąć mogące następstwa szkodliwe sam sobie przypisze.
We Lwowie dnia 3 maja 1890.

L. 3197 (2996 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Gorlicach podaje do wiadomości, iż na dniu 30 maja 1889 zmarł w Ropie beztestamentalnie Tomasz Walentowicz, wzywa się przeto spadkobiercy jego Wilhelma Walentowicza z miejsca pobytu niewiadomego ażeby w przeciągu jednego roku licząc od dnia niżej wyrażonego z prawami swemi do Sądu tutejszego się zgłosili, w przeciwnym bowiem razie spadek tylko z deklarującymi spadkobiercami przeprowadzonym będzie.
C. k. Sąd powiatowy.
Gorlice, dnia 25 marca 1890.

L. 12942 (3036 1-3)
C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Antoniego Olędzkiego w sprawie galic. Banku kredyt. we Lwowie przeciw niemu tudzież Józefowi i Pelagii Bliżińskim pto 700 złr. wa. zpn. ustanowiono dla niego kuratorem adw. Dr. Ostrożyńskiego a też zastępcę adw. Dr. Dulębę.
We Lwowie, dnia 26 kwietnia 1890

L. 12683 (3060 1-3)
C. k. Sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że do tegoż sądu dnia 19 marca 1890 do l. 12683 wniósł Dr. Józef Ostoję Zagórski przeciw Karolowi Kozakiewiczowi, Józefowi Grünberg, Racheli Aleksandrowicz, Wincentemu Lenkiewiczowi, Rozalii Kozakiewicz, Antoniemu Lenkiewiczowi, Esterze Berger, Kassielowi Steinberg, Janowi Osuchowskiemu, Esterze Mittelmanna i Jakóbowi Nadel, względnie ich spadkobiercom pozew o unieważnienie wpisu i wykreślenie parcel gruntowych w karcie A wykazu hip. 670 l. gminy kat. Lwów zapisanych i przeniesienie takowych do karty A realności l. 830 $\frac{1}{4}$ we Lwowie i o uznanie własności tych parcel, na który to pozew wyznaczono termin dziesięciodniowy do wniesienia pisemnej obrony.

Gdy miejsce pobytu powyższych pozwanych względnie ich spadkobierców nie jest wiadome, został dla nich adw. Dr. Kuczkiewicz kuratorem, a też zastępcą adw. Dr. Horwath mianowany.

Wzywa się zatem powyższych pozwanych, aby do swojej obrony służące środki ustanowionemu kuratorowi dostarczyli lub też innego zastępcę sobie obrali i tegoż sądowi wymienili, gdyż inaczej ze zaniebdania wyniknąć mogące następstwa szkodliwe sami sobie przypiszą.

Lwów, 29 marca 1890.

L. 1600 (3081)
C. k. Sąd powiatowy w Mikołajowie podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 17 kwietnia 1889 zmarła w Mikołajowie bez rozporządzenia ostatniej woli, Anna Herczakowska po której powołany jest z mocy ustawy do dziedziczenia pomiędzy innymi także jej syn Jan Herczakowski.

Ponieważ tego miejsce pobytu i zamieszkania jest niewiadomem, wzywa się go aby w przeciągu jednego roku licząc od dnia dzisiejszego w Sądzie tutejszym się zgłosił i do spadku tego się oświadczył, gdyż w przeciwnym razie pertraktacja spadku tylko ze zgłoszonymi spadkobiercami i z kuratorem w osobie Józefa Palidowicza z Mikołajowa ustanowionym zostanie przeprowadzoną i ukończoną.
Mikołajów, 7 marca 1890.

L. 17041 (3063)
C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że w rejestrze handlowym dla firm spółkowych przy firmie „galic. akcyjny Bank hipoteczny we Lwowie“ uwidoczniiono, że urzędnikom Zakładu centralnego we Lwowie pp. Franciszkowi Jędrzejowskiemu, Adolfowi Blumenfeldowi i Wilhelmowi Seklerowi nadanem zostało prawo podpisywania firmy Banku „per procura“ a mianowicie każdemu z nich z osobna wspólnie z jednym z dyrektorów Zakładu pp. Dr. Józefem Kolischerem, Władysławem Riegerem, Maurycem Lazarusem i Robertem Hefernem.
We Lwowie, dnia 26 kwietnia 1890.

L. 8188 (3065)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Tarnowie podaje do wiadomości, że równocześnie uskuteczniionym został wpis w rejestrze handlowym dla firm pojedynczych firmy Hene Reis prowadząca handel towarów mieszanych w Sędziszowie, dzierżycielką firmy jest Hene Reis w Sędziszowie.
Tarnów, dnia 1 maja 1890.

Doniesienia prywatne.

Parcele do sprzedania przy ulicach Podlewskiego, Szopena, Moniuszki, Kamizierowskiej, również kamienice przy tych ulicach. Bliższych informacyj udziela, jak też dotyczący plan sytuacyjny, zawierający również otoczenie tego kompleksu, wydaje i wysyła na żądanie PP. reflektantów bezpłatnie Zarząd realności Emila Bertemiliana BRAJERA, Lwów, ulica Brajerowska L. 10. 2348

Willa

w górze szwajcarskim, wytwornie urządzone, o 4 pokojach, kuchni, spiżarni, sieni z pralnią i werandzie oszklonej, przytem 16 morgów dobrego gruntu (role, łąki i ogrody) w jednym kawałku, z budynkami gospodarczymi, a to: dom czeladni, stajnie, wozownia, stodoła, szopy, chlewy, 2 murowane piwnice a 1 ziemna, studnia pompowa w skale z wyborną wodą źródłową, całe obejście (budynki) opasane, wszystko zupełnie nowe i doskonale budowane, w miejscu pięknym blisko lasu i łąki, w której kąpać się można, 10 kilometrów od Lwowa, z powodu stosunków rodzinnych do sprzedania. Długów żadnych, cena 7000 zł. w. a. Na żądanie można nabyć także inwentarz żywy i martwy. — Bliższa wiadomość z grzeszności w Administracji „Gazety Lwowskiej“.

Obwieszczenie.

Na odbytem w dniu dzisiejszym XXXVI. zwyczajnem walnem zgromadzeniu akcyonaryuszów c. k. uprz. kolei galicyjskiej Karola Ludwika, uchwalono wypłatę kuponu zapadłego na dniu 1 lipca 1890 w kwocie zł. 5 i 25 ct. wa., którą w kasie centralnej Towarzystwa we Wiedniu i w innych wiadomych agenturach płatniczych podnieść można.

Do Rady zawiadowczej został wybrany Juliusz Schloss, którego wybór przez kooptację otrzymał równocześnie zatwierdzenie.

Do Wydziału rewizyjnego powołani zostali panowie: dr. Ferdynand Kratter, Juliusz Kunewalder, Józef Hönigswald, a na zastępców tychże panowie: dr. Adolf Ehrenfeld, Henryk Nirenstein i Henryk Wiedmann.

Wiedeń, 10 maja 1890.

Rada zawiadowcza.

Liberyjne dreliszki
w największym wyborze
poleca metr ct. 35 2880
Magazyn
F. Knauer i Syn
pod „Złotym Lwem“
Lwów, pl. Kapitulny 1. 2.
Próbki na żądanie franko.

Dyplomem
honorowym odznaczony
koncesyjonowany
zakład galwaniczny
Henryka Rosenbuscha
Lwów, ul. Kopernika 1. 16.
Przyjmuje wszelkiego rodzaju przedmioty metalowe dowolnych kształtów i rozmiarów ze srebra, żelaza, stali, mosiądzu i miedzi do złocenia, srebrzenia, niklowania, mosiążenia, pomiedziania i oksydowania. Zakład zaopatrzony w odpowiednie maszyny i urządzenia wedle najnowszych doświadczeń na polu elektrotechniki. Wykonuje wszystko bardzo trwałe, szybko i tanio.
Lwów Imprensa 2815

Zdrowisko i zakład wodoleczniczy
MORSZYN

otwarty od 10 maja.
Kąpiele solankowe, borowinowe, hydroterapia, kąpiele słoneczne, mięsienina Ergostat, elektryka.
Cena tygodniowa wraz z leczeniem od 24 zł. 50 ct.
Zamówienia adresować należy
Dr. A. Medwey,
Morszyn. 3051

S. Gabriel i J. Chlebownik
we Lwowie, plac Hallicki, L. 3
polecają w wielkim wyborze
Gotową bieliznę męską i dla chłopców, jako to: koszule dziecięce i nocne, kalessy, kołnierzyki, mankiety, półkoszulki do bielizny Jägera i do liberyi, towary trykotowe i modne męskie, przybory kąpielowe, pledy i kocyki do podróży i wiele innych artykułów,
Towar tylko doborowy, ceny umiarkowane.
Na zamówienie uskuteczamy bieliznę według miary.
3195

LWONICZ
Zakład zdrojowo-kąpielowy (w Galicji) stacya kolei transwers.
Szczawy alkal. słone — jod i brom zawierające, skuteczne w chorobach skrofulicznych i ich złośliwych następstwach, w chorobach skórnych, syfilitycznych, reumatyzmie, nieżytych błon śluzowych, zapaleniach stawów i okostnej, oraz w rozlicznych chorobach kobiecych.
Kąpiele mineralne, borowinowe, igliwowe, tuszowe i rzeczne. — Mleko, żółtyca, inhalatoryum.
Znakomita stacya klimatyczno-lecznicza.
Pora kąpielowa podzielona na trzy sezony od 20 maja do końca września. Mieszkania w pierwszym i ostatnim sezonie o jedną trzecią część tańsze.
Rady lekarskiej udzielają: dr. Klemens Dębiński, b. asystent kliniki Univ. Jagiellońskiego, lekarz zakładowy, oraz rada zdrowia dr. Zygmunt Rieger.
Zastępstwo sprzedają wód mineralnych, soli i jodu na kąpiele domowe: W.W. Goldbaum, Mendrochowicz, R. Wehrlich, Mikolajch we Lwowie, oraz w aptekach prowincjonalnych.
Prospecta rozsyła bezpłatnie Dyrekcya.
2183

Ogłoszenie licytacji.

Oddział zastawniczy galicyjskiego BANKU kredytowego

ulica Jagiellońska 1. 3 (dom własny),

podaje do powszechnej wiadomości, iż zapadłe z dniem ostatnim marca 1890 r. zastawy, dnia 3 i 4 czerwca 1890 roku w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl § 59 statutów Banku) najwięcej dającym, za gotówkę sprzedane zostaną.

Uwaga. W dniu licytacji nie będą przyjmowane ani prolongaty, ani wykupna
Lwów, dnia 30 kwietnia 1890 2884

Z Drukarni Wł. Łozińskiego ul. Czarnaieckiego L. 12 dom Wernera.

Dr. W. Kretowicz
ordynuje przez cały sezon kąpielowy w Karlsbadzie, mieszka: Stadt Warschau Kaiserstrasse. 3034

Okucia (Impressa) 2911
rozmaite do budowy, wyroby rozmaite żelazne gotowe, wyroby nożownicze, oraz wszelkie artykuły w zakres handlu żelaznego wchodzące poleca najtaniej
Stowarzyszenie ślusarzy
we Lwowie, ul. Sobieskiego 1. 4.

Nowo założony
MAGAZYN SUKNA
towarów modnych pod firmą
B. Mikuliński i L. Krokowski
we Lwowie, ulica Hełmańska L. 8
(Złotej Langa) 2720
poleca
Podszywki, wełn.
i jedw., croasy, satyny
i t.p. we wszystkich kolorach.
po cenach fabrycznych.

Dr. Kazimierz Kaden
lekarz szpitala św. Ludwika dla dzieci w Krakowie ordynuje w sezonie bieżącym 3086
w Iwoniecu.

Wszystkie techniczne artykuły
potrzebne dla
młynów, gorzelni, browarów, tartaków, kopalni nafty i t. p.
poleca skład maszyn, rur, narzędzi i materiałów
H. Ochmanna w Krośnie. 872

Perla Karpat w górnych Węgrzech w odległości 20 minut od stacyi kolei Tepla-Trenczyn-Ciepliee kolei doliny Wagu i nowoottwartej linii Vlarapass, z Krakowa dostać się można łatwo przez Bogumin-Zylinę w 9 godzinach. Najsilniejsze kąpiele siarczane puństwa austro-węgierskiego z naturalnymi cieplami źródłami 40° C. Wspaniałe położenie w pysznej okolicy leśnej. Kąpiele polecają się w wypadkach gośceca, reumatyzmu, porażeniach, nerwralgiach, ischias, przewlekłych chorobach skórnych, próchnieniu i obumarciu kości i t. d. Wygodnie urządzone baseny i oddzielne kąpiele, z komfortem urządzone nowe kąpiele (Hammam) w stylu maurytańskim. Kuracye żółtyczne, kuracye mięsniotowe, elektryczne.
2138
Zarząd kąpielowy hr. d'Harcourta w Trenczynie-Cieplieach.

10 medalami zasługi. **Wyszczególniono!** 10 medalami zasługi.
Czernidło glicerynowe pachnące
do wszelkiego rodzaju obuwia
zyskało powszechną wziętość i uznanie za swoją znakomitą dobroć. Nie zawiera w swoim składzie wolnego kwasu, przeto nie niszczy skóry; daje szybki metalowy połysk, skórę miękoży i konserwuje tak, że czyszcząc tam czernidłem, nigdy skóra nie pęka.
Pudełko po 5, 10, 20, 30 i 50 ct. 6357
Smarowidło litewskie do obuwia i skór.
Przywraca i nadaje skórze miękkość i elastyczność, czyni ją nieprzemakalną i chroni od butwienia, psucia i utraty koloru. Pudełko po 10, 20, 50 ct. i 1 zł.
Kiit uniwersalny
do klejenia szkła, porcelany, szkła, bursztynu i t. p. przedmiotów. Cena kiitu 25 ct.
Atrament czarny kampezuowy.
Powszechnie za najlepszy uznany. Atrament ten nie plosnieje, nie osadza się, nie gęstnieje, pióra nie psuje, jest płynnym, zawsze czarnym, a oraz zupełnie nieszkodliwym. — Litr tego znakomitego atramentu 50 ct., we fiaskach po 10, 15, 20, 30 i 50 ct.
Atrament do znaczenia bielizny.
Atrament ten używa się bez gumy, daje znak czarny, trwałe i niewyblajające się — 30 ct.
Farby do stempli
Niebieska, fioletowa, karmazynowa i czarna. — Flaszeczka po 15 ct.
JAN HNATOWICZ
Fabryka we Lwowie
ulica Kopernika L. 3 i ulica Hallicka róg Wałowej L. 25.
w Krakowie, Sukiennice L. 20. w Czerniowiecach, Bynek L. 2.

KAPSUŁKI MATICO
PP. GRIMAULT i Co Aptekarscy w Paryżu.
Skuteczność niezawodna w leczeniu rzęzączek bez utrudzenia łożadka, które zawsze pociąga za sobą utycie kapsulek z kubeką w płynie.
W Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych apiekach.
8116

L. 14272 (3175)
C. k. Dyrekcya ruchu kolei państwowych we Lwowie.

Rozpisanie oferty
na roboty ziemne pod i nadtorowe na stacyi kolejowej „Lwów“.

W celu rozszerzenia stacyi „Lwów“ kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej będą rozdane w drodze oferty roboty w przybliżonej sumie kosztorysowej 96.000 zł. a. w.

Ogólne warunki dla wnoszenia ofert, jakoteż szczegółowe przepisy, kosztorysy i plany, mogą być przejrzone w c. k. Dyrekcji ruchu we Lwowie (biuro konserwacyi na dworcu kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej) w przepisanych godzinach urzędowych, gdzie równocześnie na żądanie bliższe wyjaśnienia i dotyczące formularze na ofertę udzielane będą.

Oferty według przepisu napisane, należyce ostemplowane i opieczętowane, jakoteż zaopatrzone napisem: „Oferta na roboty w celu rozszerzenia stacyi Lwów“ należy wnieść najpóźniej dnia 24 maja 1890 do 12 godziny w południe do c. k. Dyrekcji ruchu we Lwowie (ulica Trzeciego maja).

Oferentom przysłuży prawo być obecnymi przy otwarciu ofert wobec komisji, które to otwarcie nastąpi w godzinę po upływie wyżej naznaczonego terminu do wnoszenia ofert w c. k. Inspektoracie dla utrzymania kolei.

Przytem zaznacza się wyraźnie, że tylko ci oferenci mogą liczyć na uwzględnienie przez nich wniesionej oferty, którzy w sposób wykluczający wszelką wątpliwość, wykażą się uzdolnieniem technicznym i zasobnością finansową, potrzebną do przeprowadzenia dotyczących robót.

Ofer y, którym brakowałyby jeden z powyżej wymienionych warunków, albo, które zostaną wniesione przed złożeniem przepisanej wadyum, lub w których poczyniono częściowe lub całkowite zasadnicze zmiany podstaw oferty, nie będą uwzględnione.

C. k. Dyrekcya ruchu.

(Zarządca Władysław J. Weber.)

Papier z fabryki papieru Fiałkowskich